

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

PERIODICALS
September 25, 1997

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, RUGSEJIS — SEPTEMBER 25, 1997

№ 186

V. Landsbergis prezidento rinkimuose norėtų varžytis su A. Brazausku

Vilnius, rugsėjo 24 d. (BNS) — „Kovoti su juo man būtų pricipingiausia“, sakė Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, trečiadienį Seime susitikęs su būsimaisiais žurnalistais, besimokančiais Vilniaus universiteto žurnalistikos institute. Seimo pirmininkas atmetė studentų prielaidas, kad jis trokštą revanšo prieš A. Brazauską. „Vieną kartą tauta pasirinko senąją nomenklaturą, ir labai įdomu, kaip šiandien Lietuvos žmonės vertina kieno nuopelnus“, sakė V. Landsbergis. Jis pabrėžė, kad su A. Brazausku jie „stovėjo tame

pačiame kelyje“ nuo pat Lietuvos atgimimo. Tačiau V. Landsbergis mano visada pasižymėjus ryžtingesniais ir radikalesniais sprendimais, nei dabartinis prezidentas.

Drauge Seimo pirmininkas pripažino, kad A. Brazauskas yra pakankamai geras prezidentas ir jo vietą gali užimti „blogesnis politikas“.

„Aš daug ką daryčiau geriau, būčiau aktyvesnis ir neapsiribotčiau vien kritinėmis pastabėlėmis“, sakė Seimo vadovas. V. Landsbergis mano, kad jis kaip prezidentas turėtų daugiau galimybių veikti, esant dabatinei Seimo daugumai.

Europos Sąjungos ir Lietuvos parlamentariai dirbs drauge

Vilnius, rugsėjo 24 d. (BNS) — Į pirmąjį darbinį posėdį trečiadienį susirinkęs naujasis Seimo Europos reikalų komitetas patvirtino Seimo delegaciją Jungtiniame Europos Sąjungos ir Lietuvos parlamentiniame komitete.

Toks iš Lietuvos ir Europos parlamentarų sudarytas komitetas pradės veiklą iš karto, kai Lietuvos narystės ES sutartis bus patvirtinta visuose ES valstybių parlamentuose. Tai jau šį rudenį žada padaryti vieninteliai likę Prancūzijos ir Belgijos parlamentai.

Jungtinis komitetas Lietu-

vos ir ES politinį dialogą stiprins, dukart per metus susirinkdamas ir bendrus posėdžius bei nuolat rengdamas mažesnių darbo grupių pasitarimus.

Steigiamasis Jungtinio ES ir Lietuvos parlamentinio komiteto posėdis įvyks spalio 6 d. Vilniuje. Lietuvos delegacijai komitete vadovaus Seimo vicepirmininkas Andrius Kubilius, joje iš viso bus 12 tikrųjų narių bei dar tiek pat jų pavaduotojų. Tokio paties dydžio delegaciją formuoja ir Europos parlamentas.

Istatymų pataisos — konkretiems asmenims

Vilnius, rugsėjo 24 d. (BNS) — Seimo socialdemokratai apkaltino konservatorius visiškai nesirūpinant sistemingu valstybės valdymu, o tik dalyvaujant politinėse kovose.

Trečiadienį spaudos konferencijoje socialdemokratai Vida Stasiūnaitė ir Nikolajus Medvedevas kritikavo konservatorių siūlomus įstatymų pataisas, suteikiančias galimybę Nacionalinio radijo ir televizijos (NRTV) tarybai atsisakyti. Pasak socialdemokratų, šios pataisos skirtos tik konkrečiai dabar susidariusiai NRTV vadovybės krizei, kai teismo sprendimu NRTV generalinio direktoriaus vietą turi būti grąžintas žurnalistas Vytautas Kvietkauskas.

„Gaila NRTV tarybos, kuriai primetamos partijų kovos taisyklės“, sakė Seimo narė V. Stasiūnaitė. Pasak N. Medvedevo, jau dabar galima išvysti NRTV kanalo pro-

gramų šališkumą ir valdančiosios daugumos baime.

Socialdemokratų atstovai sakė manę, kad konservatoriai pasimokė iš savo ankstesnių klaidų ir šį kartą atėjo valdyti su aiškia vizija, programa ir reikalingais žmonėmis. „Deja, matome tik atsitiktinius štrichus ir atskiriems asmenims lopomus įstatymus“, sakė N. Medvedevas.

Jis nusivylęs, kad jau keletą metų Seimas nieko nebekuria ir tik siūbuoja iš „monolitinės kairės į monolitinę dešinę“.

Visuomenės informavimo priemonių ir NRTV įstatymų pataisos specialiai skirtos tam, kad NRTV taryba galėtų įvykdyti teismo sprendimą. Tačiau grąžinusi V. Kvietkauską vadovauti televizijai, NRTV taryba tuojau pat atsisakė, kartu atleisdama iš pareigų ir generalinį direktorių.

* „Tapčiau istorine asmenybe, jei Seimas išleistų įstatymą, draudžiantį Kvietkauskui tapti ar eiti RTV vadovu pareigas“, sakė teismo sprendimu sugrąžintas į Radijo ir televizijos generalinio direktoriaus pareigas Vytautas Kvietkauskas. Rugsėjo 23 d. Seimas balsų dauguma priitarė būtent tokių pataisų net trijuose įstatymuose pateikimui, rašo „Kauno diena“ (09.24). Pasak šio dienraščio žurnalistės, RTV „šturmas“ tęsiasi. „Tik ar jis beturi tokios ypatingos politinės reikšmės, kai RTV taryba nebėra monopolistinė, kai yra ir komercinių radijo stočių bei televizijų“, retoriškai klausė Gediminas Kirkilas, pareiškęs, jog

* **Latvijos prezidentas** Guntis Ulmanis paragino Lietuvos vadovą Algirdą Brazauską kelti savo kandidatūrą metų pabaigoje rengiamuose prezidento rinkimuose. „Tai būtų geriausia dovana ne tik lietuvių, bet ir latvių tautai“, sakė antradienį netikėtai Vilnių su 65-uoju gimtadieniu pasveikinti A. Brazauską atvykęs G. Ulmanis.

* **Socialinės apsaugos** ir darbo ministerijos duomenimis, 20 proc. Lietuvos gyventojų šį sezoną nepajėgė sukurti visų šildymo ir karšto vandens tiekimo išlaidų. Šiuos žmones turės paremti valstybė.

Maskva, rugsėjo 24 d. (AP-BNS). Antradienį JAV viceprezidentas Al Gore ir Rusijos prezidentas Boris Jelcin pasiekė seniai laukto susitarimo dėl trijų Rusijos branduolinio kuro gamyklų pertvarkymo civiliniams tikslams (ginkluotei skirtą plutonį gaminančios gamyklos ateityje gamins civilinėms atominėms elektrinėms tinkamą uraną). Šis susitarimas — tai dalis JAV pastangų užtikrinti saugų ir nuolatinių Rusijos branduolinių atsargų mažinimą. Ilgai trukusiame pokalbyje A. Gore ir B. Jelcin bandė sumažinti įtamą, kilusią dėl Rusijos pagalbos Iranui atominės elektrinės statyboje. JAV nerimauja, kad Rusijos teikiama technologijos gali būti panaudotos kuriant branduolinę bombą. JAV viceprezidentas dvi dienas vedė derybas su Rusijos premjeru Viktor Černomyrdin kosmonautikos, energetikos, ekologijos ir prekybos klausimais, tačiau pagrindinis dėmesys buvo skiriamas kovai su branduoliniu ginklu kūrime technologijų platinimu.

Nuotr.: JAV viceprezidentas Al Gore (kairėje) antradienį Maskvoje susitiko su Rusijos prezidentu Boris Jelcin.

Rusija tvirtina pasirengusi užtikrinti Baltijos saugumą

Jungtinės Tautos-Vilnius, rugsėjo 24 d. (AP-BNS) — Antradienį Rusijos užsienio reikalų ministras Jevgenij Primakov, kalbėdamas JT Generalinėje Asamblėjoje pareiškė, kad Rusija yra susirūpinusi Baltijos valstybių pastovumu ir norėtų užtikrinti jų saugumą.

Pasak J. Primakovo, Rusija galėtų išsipareigoti užtikrinti saugumą, abiem pusėms pasirašius gerų kaimyninių santykių sutartis. Ministro manymu, tokios sutartys galėtų peraugti į regioninio saugumo pakta.

Rugsėjo pradžioje Vilniaus konferencijoje regioninio saugumo klausimais dalyvavęs Rusijos premjeras Viktor Černomyrdin tvirtino, kad Lietuvos vadovai atsiliepė į Maskvos siūlymą suteikti joms saugumo garantijas.

Tačiau Lietuvos prezidentūros pareigūnai tokius teiginius paneigė.

Ar Kaunas „išleis“ Rusijos konsulatą?

Kaunas, rugsėjo 24 d. (BNS) — Rusijos ambasadorius Lietuvoje Konstantinas Mozelis tikisi, kad Kauno valdžia pritaris generalinio konsulato įkūrimui šiame mieste.

Trečiadienį Kaune susitikęs su miesto meru Henriku Tamoliu Rusijos ambasadorius daugiausia dėmėjęs konsulato įkūrimu. Taip pat buvo aptarti regioninio bendradarbiavimo klausimai.

„Tikiuosi, kad miesto valdžia pritaris ir paskatins konsulato įkūrimą“, sakė ambasadorius K. Mozelis. Jis pabrėžė, kad diplomatinės atstovybės darbuotojai galėtų rūpintis ne tik vizų išdavimu, bet ir prekybos, kooperacijos ir pramonės ryšiais.

Rusijos atstovas apgailestaudamas dėl šios priežasties balsuosias už konservatorių pataisas.

„Lietuva tik pati renkasi savo saugumo garantijas, visi šią nuostatą puikiai žino, ir ji

Dūmos deputatai grasina Lietuvą „tramdyti“ ekonominėmis priemonėmis

Maskva, rugsėjo 24 d. (BNS) — Rusijos Valstybės Dūmos deputatai, priklausantys nefrakciniam susivienijimui „AntiNATO“, pasiūlė apsvaistinti ekonomiko poveikio priemones „buvusios SSRS šalims, kurios jaučia nesveiką potraukį tapti karinio NATO bloko naremis“, pranešė Maskvos laikraštis „Rosijskij Telegram“.

Susivienijimo „AntiNATO“ iniciatyva, Rusijos Valstybės Dūma priėmė pareiškimą „Dėl NATO karinių manevrų netoli Rusijos Federacijos“.

Nors panašiosios pratybose dalyvauja ir Rusija, deputatai pareiškė susirūpinimą dėl

nesikeičia“, pareiškė prezidento Algirdo Brazausko užsienio politikos patarėjas Neris Germanas.

Lietuva savo saugumo garantijas sieja su NATO ir tvirtai siekia narystės sąjungoje.

bendrų pratybų, kurias rengia NATO valstybės ir kai kurios iš ši karinių blokų neįeinančios buvusios SSRS valstybės.

„Kalbant apie bendras pratybas Estijoje ir Lietuvoje, taip pat dabar Uzbekistane ir Kazachstane, negalima nepripažinti, kad NATO generolai sumaniai naudojami Baltijos valstybių siekiu integruotis į Šiaurės Atlanto bloką“, komentuoja pareiškimą „Rosijskij Telegram“.

Tačiau, laikraščio nuomone, „kalbėti apie mėginimus sukurti aplink Rusiją NATO kontroliuojamą zoną akivaizdžiai per anksti“.

Lietuvai reikia įvesti civilinės atsakomybės draudimą

Ryga, rugsėjo 24 d. (BNS) — Lietuvos vyriausybė turi įgyvendinti visas priemones, susijusias su transporto priemonių savininkų privalomo civilinės atsakomybės draudimo įstatymo įsigaliojimu.

Tai padaryti ragino trečiadienį Rygoje pasibaigusios tarptautinės konferencijos „Draudimas Baltijos valstybėse 97“ nutarimas.

Tokios draudimo rūšies įvedimas Lietuvoje yra būtinas, kad visos trys Baltijos valstybės galėtų prisijungti prie tarptautinio „žaliųjų kortų“ susitarimo. Tai palengvintų gyventojų keliones, krovinių gabenimą ir paslaugų tiekimą Baltijos valstybių regione, teigiama nutarime.

Estijoje galioja tarptautinės draudimo sistemos „Liosios kortos“, o Latvija tai ketina padaryti nuo kitų metų vidu-

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuter, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, BelaPAN, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Maskva. Rusijos prezidentas Boris Jelcin, trečiadienį kalbėdamas Federacijoje Taryboje, paskelbė, kad komunizmas mirė, ir atėjo laikas Rusijos vyriausybei imtis rimtesnio vaidmens rinkos ekonomikoje bei kovoti su „laukinio“ kapitalizmo neteisybėmis. B. Jelcin gyrė laisvą rinką, ištraukusią Rusiją iš bedugnės, ir pripažino, kad dauguma rusų dar turi pajusti jos naudą ir pažadėjo rinkoje įvesti tvarką bei teisingumą, tuo pačiu pažymėdamas, kad į valdantiesiems planinę ekonomiką grįžtama nebus. Prezidento kalba buvo dar vienas įrodymas, kad jis ruošiasi apriboti valdžią pačių turtingiausių žmonių, tvarkančių ekonomiką savo naudai.

Varšuva. Nelaukdami galutinių rinkimų rezultatų, kuriuos Valstybinė komisija turi paskelbti, dešinieji jau emė tartis dėl galimos koalicijos — prie derybų stalo sėdo „Solidarumo“ rinkimų akcija (SRA) ir Laisvės sąjunga (LS). Apžvalgininkai mano, kad „Solidarumo“ rinkimų akcija dėl galimos koalicijos ketina tartis ir su Valstiečių sąjunga, nes dešinieji, sudarę trišalę koaliciją, turėtų Seime tris penktadalius balsų ir galėtų atimesti prezidento draudimus.

Istanbulas. Daugiau nei šimto Turkijos tankų ir kitų karių transporto priemonių kolona buvo pastebėta Šiaurės Irake, kur šių metų gegužės mėnesį Turkijos pajėgos vykdė operacijas prieš kurdų sukilelius, trečiadienį pranešė liudininkai. Stebėtojų teigimu, tai jau ne pirmą karinę koloną, kertanti sieną per pastarąsias keturias dienas. Turkija teigė iki birželio pabaigos iš Irako išvedusi didžiąją savo kariuomenės dalį. Tačiau rugpjūčio mėnesį Bagdado vadovybė pranešė, kad turkų karinės pajėgos Irake tebekovoja prieš KDP sukilelius. Nuo Persijos įlankos karo pabaigos 1991 m. Šiaurės Iraką kontroliuoja vietos kurdai, tačiau Turkijos teigimu, „valdžios vakuumas“ teritorijoje skatina KDP klestėjimą. 13 metų trunkančioje kovoje tarp autonomijos siekiančių kurdų ir Turkijos valdžios žuvo daugiau nei 26.000 žmonių.

Paryžius. Jungtinės Valstijos apkaltino Kroatiją žmogaus teisių pažeidimais, ir Valstybės departamentas praėjusį savaitę kreipėsi į Europos Tarybos nares, išreiškdamas susirūpinimą dėl Kroatijos, bei siūlydamas nutraukti Kroatijos narystę Taryboje, kuri 1949 metais buvo įkurta žmogaus teisėms ir demokratijai Europoje apsaugoti. Dar nei vienos valstybės narystė nebuvo nutraukta Taryboje, kuri tai laiko didžiausia valstybės drausminančia bausme. Kai kuriems parlamentų delegatams nepatiko JAV pasiūlymas, kurį jie vertino kaip kišimąsi į Europos organizacijos reikalus. ET Amerika turi stebėtojos statusą, tačiau nėra šios organizacijos nare.

Maskva. Rusijos užsienio reikalų ministras Jevgenij Primakov per dvišalius susitikimus JT Generalinės Asamblėjos 52-joje sesijoje vėl pagrasino iš naujo apsvaistinti visus Rusijos ir NATO santykius, jeigu Baltijos valstybės bus pakviestos į NATO, antradienį pranešė laikraštis „Rosijskij Telegram“. Pasak ministro, Rusija „pasiryžusi apsvaistinti bet kurią valstybę, kaip Baltijos valstybių garantiją, taip pat ir JAV“.

Varšuva. Lenkijos prezidentas Aleksander Kwasniewski antradienį nenoriai pripažino, kad naują vyriausybę formuos jo priešininkai iš „Solidarumo“ rinkimų akcijos (SRA), rinkimuose didele persvara nugalėję valdančiuosius ekskomunistus. Buvęs komunistas A. Kwasniewski sakė tikintis, kad SRA ir liberalioji Laisvės sąjunga sugebės įveikti tarpusavio skirtumus ir suformuoti koaliciją. Paklaustas, ar vyriausybę galiausiai suformuos dvi partijos, abi kilusios iš demokratines opozicijos, kuri 9-ajame dešimtmetyje kovojo prieš komunistų režimą, A. Kwasniewski sakė, kad „šiandien tai labiausiai tikėtinas rezultatas“. A. Kwasniewski užsiminė, kad norėtų paprašyti Laisvės sąjungos pirmininko Leszek Balcerowicz užimti ministro pirminko postą.

Paryžius. Antradienio naktį Algeria sostinės El Djazair priemiestyje islamo ekstremistai nušovė arba nudūrė 200 žmonių ir dar mažiausiai 100 sužeidė, antradienį pranešė ligoninių pareigūnai. Tai laikoma vienu iš žiauriausių žudynių, kurios nesiliauja Algerija jau 6 metus. Kol kas niekas nepriėmė atsakomybės už išpuolius, tačiau paprastai jie siejami su partizaniniu būdu veikiančia Ginkluotąja islamiškąja grupe, kuri yra viena iš pagrindinių organizacijų, siekiančių nuversti Algerija vyriausybę.

Maskva. Nesklaidumais pagarsėjusios Rusijos kosminės stoties „Mir“ igula antradienį sutaisė diena anksčiau sugedusį pagrindinį stoties kompiuterį ir įjungė giroskopus, kurie valdo saulės baterijas, pranešė Skrydžių valdymo centras. Tuo tarpu Floridoje skrydžiui „Mir“ jau parengtas JAV daugkartinis erdvėlaivis „Atlantis“. Visos nelaimės prasidėjo Rusijai „nepatogių“ laiku, NASA vadovui Danieli Goldin pirmadienį atvykus derybų, kurios sutampa su JAV viceprezidento Al Gore vizitu į Maskvą, dėl stoties saugumo. NASA kol kas neapsisprendė dėl šeštadieniui numatyto erdvėlaivio „Atlantis“ paleidimo į „Mir“.

Seulas. Šiaurės Korėja pirmadienį pranešė pradėdanti ilgai atidėliotą rinkimų procesą, kuriam pasibaigus, spalio 10 d. gali būti įteisintas Kim Jong-il vadovavimas valdančiąjį komunistų partijai.

KALENDORIUS

Rugsėjo 25 d.: Kleopas, Vladislovas, Aurelija, Vaigraitas, Zelve.

Rugsėjo 26 d.: Šv. Kosmas ir Damijonas, kankiniai, gydytojai (mire 303 m.); Kipras, Vydenis, Gražina.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

„SAULĖS“ ANSAMBLIS DETROITE

Spalio 12-tą dieną, 12:30 val. p.p., Dievo Apvaizdos lietuvių parapijoje bus ypatingas renginys — atvyksta liaudiškos muzikos ansamblis „Saulė“ iš Šiaulių, iš Žemaitijos širdies. Šiauliai jau nuo žilos senovės buvo vadinami Saulės vardu, kadangi čia vyko garsusis Saulės mišis, kuriame lietuviai sumušė kryžiuočius. Del šios priežasties Šiaulių pedagoginio universiteto studentai savo ansambliui pasirinko „Saulės“ vardą. Jų vadovas pareiškė: „Simboliška, jog studentai, baigę studijas, tarsi spindulėliai pasklinda po visą Lietuvą, kur dažnas neužmiršta lietuviškos muzikos, dainos ar šokio“.

Ansambliis veikia jau nuo 1972-ųjų metų; jį sudaro trys skirtingos grupės: muzikantai, dainininkai ir šokėjai. Kolektyvą sudaro 38 asmenys, tačiau į JAV atvyksta tik 33. Ansamblio siela, tai muzikantai, kurių arti dešimtis. Jie groja įvairiais liaudies instrumentais. „Saulės“ ansamblis yra koncertavęs ne vien Lietuvoje, bet ir užsienyje — Vokietijoje, Didžiojoje Britanijoje, Belgijoje, Olandijoje, Lenkijoje, Švedijoje, Rusijoje, Vengrijoje, Prancūzijoje, Kuboje ir kitur. Didžiausia ansamblio sėkmė, tai, kai 1995 metais Didžiojoje Britanijoje, vykusiame tarptautiniame muzikos konkurse, ansamblio dainininkė Ona Balkutė, kartu su muzikantais, laimėjo pirmąją premiją ir aukso medalį. Pirmuoju ansamblio vadovu buvo smuikininkas A. Stulgys, vėliau dešimt metų sėkmingai vadovavo dabar Čikagoje gyvenantis Saulius Palionis. Šiuo metu meno vadovas yra Darius Daknys, o šokėjų grupę vadovauja Edmundas Verpeinskas.

Į Jungtines Amerikos Valstijas „Saulės“ ansamblis iškvieta Nebraskos universitetas. Keletą koncertų atliks ir lietuvių telkiniuose: Čikagoje, Clevelande ir pas mus Detroito, į Detroitą sauliečiai atvyksta šeštadienį, vėlavakare, po koncerto Clevelande. Čia juos sutiks detroitiečiai, kurie svečius apnaks. Sekmadienį bus koncertas. Paskui išvyks į Čikagą. Koncertą rengia JAV Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkė, kuri yra labai dėkinga Lietuvos Dukterims, užleidiusiomis koncertui savo renginio laiką.

Vadovas, paklaustas ko galima iš koncerto tikėtis, atsakė: „Aš nenoriu detaliai apsakoti, ką žiūrovai matys mūsų koncerte, tik galiu pasakyti, jog pamatys tikrai įdomią ir linksmą programą, o taip pat bus tokių „siurprizų“, po kurių Prancūzijos ir Švedijos žiūrovai plojo stovėdami...“ Koncerte yra laukiami visi, iš arti ir iš toli, o „Žiburio“ lituanistinės mokyklos mokiniams įėjimas nemokamas.

l.r.

„DAINAVOS“ 40-MEČIO POKYLIS

Šią vasarą, prieš 40 metų, įvyko pirmoji jaunimo stovykla „Dainavoje“. Tam jubiliejui prisiminti ruošiamas pokylis, su atgaiva, užkandžiais, koncertu, vakariene ir šokiais. Koncertą atliks „Dainavos“ ansamblio vyrų oktetas, vadovaujamas Dariaus Polikajaus. Šokiais gros Rimo Kaspučio orkestras „Romantika“. Poky-

lis vyks š.m. lapkričio 15 dieną Kultūros centre, Southfield, MI. Pradžia 6:30 val. vak.

R. Kr.

A.A.

EDWARD STACKWELL

Š. m. rugsejo 18 d., savo namuose Dearborn, Michigan, mirė a.a. Edward J. Stackwell (Stakvelis). Po maldų Turowski laidotuvių namuose, rugsejo 22 d. buvo palaidotas Woodmere kapinėse. Velionis buvo LDS susivienijimo narys. Buvęs Michigano valstijos sliudinėtojų instruktorių vadovas, dviračių lenktynių dalyvis. Antrojo pasaulinio karo metu buvo JAV laivyno specialios povandeninės grupės narys. Baigęs inžineriją, dirbo Fordo automobilių inžinerijos centre iki išėjimo pensijon. Rūpestingai globojo savo mamytę, a.a. Petrę Stakvilienę, mirusią 1996 m. Stakvelių šeima buvo veiklus ankstyvesniosios kartos Detroito lietuvių.

DIEVO APVAIZDOS PARAPIJOS ŽINIOS

Kun. Aloyzui Volskiui perėmus vadovavimą Dievo Apvaizdos lietuvių parapijai, šv. Mišios yra laikomos kiekvieną dieną 9 val. ryte. Sekmadienio Mišios vyksta šeštadienio vakarais 5 val. ir sekmadieniais 9 ir 10:30 val. ryte. Buvęs šios parapijos klebonas kun. Viktorus Kriščiūnaitis rugsejo 22 d. šventė savo 75-tą gimtadienį. Linkime kun. Viktorui Dievo palaimos, sveikatos dar daug gimtadienių švęsti.

BALFO GEGUŽINĖ

BALFo 76-to skyriaus gegužinė rengiama šv. Antano parapijos svetainėje sekmadienį, š.m. rugsejo 28 d., tuoj po šv. Mišių.

BALFo nariai ir rėmėjai bei jų svečiai maloniai kviečiami gegužinėje dalyvauti ir pasinaudoti proga maloniai pabendrauti, pasivaikinti, išmėginti laimę dovanų paskirstyme ir tuo pačiu paremti BALFo veiklą.

Skyriaus piniginių aukų rinkimo vajuos vyks, kaip ir kasmet, š.m. spalio mėnesį.

ŠIO RUDENS RENGINIAI

Šį rudenį Detroito vyks du neeiliniai renginiai į kuriuos norime atkreipti Detroito, Windsorio ir apylinkių lietuvių dėmesį.

Spalio 19 d., sekmadienį, 12:30 val. p.p. Dievo Apvaizdos parapijos saleje, Southfield, MI, vyks koncertas paremti vienintelį lietuvišką dienraštį Amerikoje — „Drauga“. Koncerto programą atliks menininkai iš Lietuvos: pianistė Eugenija Kuprytė ir solistai — Aušra Cicėnaitė ir Vaidas Vyšniauskas.

Lapkričio 15 d., šeštadienį, 6:30 v.v. Dievo Apvaizdos parapijos saleje vyks „Dainavos“ jaunimo stovyklos 40-mečio sukaktuvinis pokylis-koncertas. Programą atliks Čikagos „Dainavos“ ansamblio vyrų oktetas. Taip pat bus vakariene ir šokiai. Šio pokylio koordinatorių yra dr. Kastytis Karvelis. Bilietus arba stalus (10 žmonių) galima jau dabar užsisakyti pas Almą Jankienę, tel. 810-979-7418.

Kviečiame visus pasižymėti šias datas ir paremti mūsų vienintelį dienraštį „Drauga“

Prie dr. Jono Basanavičiaus biusto Clevelando lietuvių Kultūriniam darželyje atsisveikinant su Bosnijos išvykstančiu plk. lt. Edmundu Čapkum. Iš dešinės — Edmundas Čapkus su dukrele Arbela, jo žmona Olga ir jų draugas vs. Vladas Bacevičius.

ir „Dainavos“ jaunimo stovyklą, dalyvaujant šiuose koncertuose.

V.P.

LOS ANGELES, CA

KULTŪRINĖ VEIKLA

Atėjus rudenii kiekvieną savaitgalį šv. Kazimiero parapijos patalpose ar Tautiniuose namuose vėl vyksta įvairūs renginiai.

Rugsejo 7 d. buvo iškilmingai paminėta Tautos šventė. Rugsejo 14 d. darniai praėjo Akademinio Skautų sąjūdiio, Los Angeles skyriaus metinė šventė.

Rugsejo 21 d. vyko Juozo Daumanto šaulių kuopos rudens pokylis. Šios metinės šaulių šventės yra gerai paruošiamos ir sumaniai pravedamos kuopos vado Kazimiero Karužos.

Los Angeles Lietuvių radijo rudens pokylis, finansiškai paremti lietuvių radijų tėti telkinio kultūrinį darbą rugsejo 28 d., sekmadienį, 12 val. p.p. vyks šv. Kazimiero parapijos saleje. Meninę programą atliks trys sesutės Grikavičiūtės, kurios jau išleido savo dainų kasetę, o nuostabius jų dainavimus sujaudina ne vieną širdį. Skanios lietuviškos vaišės, puikus vynas (dovanotas Albino Markevičiaus), vertingi laimėjimai bei kovingos varžybos pavairins draugiško visuomenės susibūrimo valandas. Valsus ir tango groja ir dainuoja akordeonistas Česlovas Goštautas.

Programa bus filmuojama. Dalyvavimo auka — 15 dol. Bilietus ar stalus prašoma užsisakyti pas Albina Mitkevičių, tel. (213) 662-6413.

Šuoliais artėja ir Lietuvių dienų šventė, truksianti dvi dienas — spalio 4 ir 5 d. Ši šventė sutraukia tūkstančius lankytojų, lietuvių ir kitatačių.

Lietuvių dienų šventė, pradėta prelado Jono Kučingio prieš daugiau kaip 30 metų, tapo didžiuoju metiniu lietuvių susibūrimu.

„DRAUGO“ DIENRAŠČIUI PAREMTI KONCERTAS

1997 m. spalio 12 d., 12:30 val. p.p. vyks „Draugo“ dienraščiu paremti lietuvių kompozitorių ir operų/operečių ištraukų koncertas. Maloniai kviečiami Los Angeles ir apy-

1996 metais Austrijoje. 1995 m. dalyvavo tarptautiniame muzikos festivalyje. 1995 m. akompanavo savo tėvui, solistui Vincentui Kupriui, ir atliko fortepiono solo Fronto bičiulių surengtame koncerte „Dainavos“ vasarvietėje. Šiuo metu E. Kuprytė mokosi Lietuvos muzikos akademijos prof. O. Steinberg fortepiono klaseje.

BALFO 24 SEIMAS IR DIREKTORIŲ SUAŽIAVIMAS

Šie metai Los Angeles BALFo skyriui yra ypatingi, nes čia vyks BALFo 24 seimas.

Seimo posėdžiai spalio 18 d., šeštadienį, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro vyks Lietuvių Tautinių namų saleje. Posėdžiuose visi maloniai kviečiami dalyvauti. Proga susipažinti su BALFo veikla JAV ir Lietuvoje.

Taipogi pranešama, kad š.m. spalio 19 d., sekmadienį, 12 valandą vyks BALFo metinis renginys, kurio metu bus Seimo uždarymas. Meninę programą atliks sol. Janina Čekanauskienė, muz. Raimonda Apeikytė ir Los Angeles Vyrų kvartetas. Po programos skanūs, G. Plukienės pagaminti pietūs.

Spalio mėnesį baigsime šv. Kazimiero parapijos rudens pokyliu, kuris vyks spalio 26 d., sekmadienį. Pastebėtina, kad mūsų telkinio lietuvių labiausiai mėgsta parapijos pokylius. Čia užplodoma sausakimšai parapijos sale.

Apie tolimesnių mėnesių šio telkinio kultūrinis renginys ir vėl iš anksto pranešime.

Vytautas Šeštokas

• Vytėnai. Liepos mėnesį buvusiam saulečių vienuolijai vyksta jaunimo stovykla. Jai vadovauja kapelionas kun. Izidorius Sadauskas.

JUOS SUJUNGĖ DAINA

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Kai 1990 metų rugpjūčio 31 — rugsejo 14 dienomis plačiai pagarsėjęs LTM ansamblis „Ciurlionis“, minėdamas savo 50-ąjį jubiliejų, su daina lankėsi Lietuvoje, koncertuodamas Kaune, Panevėžy, Klaipėdoje, Vilniaus katedroje ir dar kitur, dalis ansamblio narių jau buvo gimusi po sveltiniu dangumi, bet pamilo lietuvišką dainą ir jautėsi laiminga, lankydama savo protėvių šalį. 1983 metais mirus jo įkūrėjui, kompozitoriui ir dirigentui Alfonsui Mikulskui, ansambliui vadovavo muzikas Rytas Babickas, taip pat 1987 metais pakirstas mirties. Po jo muzikas Bronius Kazėnas dvejus metus vadovavo ansambliui ir pasitraukė. Ilgamečio ansamblio pirmininko Vlado Plekcaičio pastangų dėka pavyko iš Lietuvos gauti muzikos profesorių, dirigentų ir kompozitorių Gedimina Purį, kuris per labai trumpą laiką suėmė ansamblių savo talentingas rankas ir jį paruošė jubiliejinei išvykai į Lietuvą, taip pat eilei koncertų Amerikoje, kaip Brooklyn Kultūros židinį, Philadelphiaje, Čikagos dainų šventei ir kitur. Į Lietuvą keliavo 64 ansamblio nariai su diriguose, akompaniatorė ir jį lydinti žurnaliste. Deja, laikui bėgant, Gediminas Purys turėjo grįžti į savo namus Klaipėdoje, o ansamblis liko su vadovu. To nepaisant, tarp buvusių ansamblių išliko nenutraukiamas dvasinis ryšys, dėl to š.m. rugsejo 6 dienomis saulėtą popietę įvyko buvusių ciurlioniečių gegužinė.

DRAUGAS

(USPS-161900)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00
Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mažinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiuočiama. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytjo adreso, gavus iš jo mokėstį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV.....	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV.....	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo).....	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį			
oro paštu.....	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorius - Danutė Bindokienė
Administratorius - Valentinas Krumpelis
Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyso nenuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., D.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirugija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7700

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8290

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708)742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708)598-4066
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kezie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3600 W. 96 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3 v.p.p.-7 v.v., ant. 12:30-3 v.p.p.
treč. uždevyta, ketvirt. 1 - 3 v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

pus su dainų žodžiais, o temperamentingas Valdas Žiedonis pasiūvė „diriguoti“, vadovaudamas dainų parinkimui ir mosikuodamas rankomis. Gražiai naujėdo lietuviškos dainos, jų aidas plaukė melsvo ežero paviršiumi. Svarbu pabrėžti ir tą, kad Žiedonis skatino dainuoti tik linksmas dainas, vengiant graudžių, nes Lietuva jau laisva, tai reikia tik džiuginti.

Skirstantis buvo pasidalyta išpūdziais, padėkota šeiminkėms, o Vladas Pleckaitis, matydamas pozityvias nuotakas, pusiau oficialiai pareiškė, kad ir ateinančiais metais tokia pat jauki gegužinė busianti suorganizuota juo labiau, kad dėl įvairių priežasčių keletas ilgamečių ansamblio narių negalėjo dalyvauti. Susidarė įspūdis, kad dauguma buvusių ciurlioniečių, kurie kasdieniniame gyvenime ne dažnai susitinka, toje gegužinėje buvo kaip viena, laiminga, vieninga šeima, nes ilgamečio dainos saitas, ilgų repetitijų ir išvykų sentimentalus prisiminimas išlieka brangus ir visus jungiantis elementas.

• Kaunas. Liepos 8 dieną Kauno senamiestyje, Aleksoto gatvėje stovinčio namo antrame aukšte buvo iškilmingai atidarytas kan. Dr. J. Tumo-Vaižganto memorialinis muziejus, kurį pašventino Vytauto Didžiojo bažnyčios rektorius kun. Kęstutis Rugevičius. Muziejus yra Kauno Maironio literatūros muziejaus filialas. Šiame keturių kambarių bute J. Tumas-Vaižgantas gyveno nuo 1920 iki 1933 metų.

DAINAVA PO KETURIASDEŠIMTIES METŲ

EDMUNDAS P. ČAPAS

Mazai kas pasikeitė Dainavos stovykloje nuo 1957-ųjų metų, kai ji buvo atidaryta. Ir šiandien tebėra mažas ežerukas su nedideliu paplūdimiu stovyklos viduryje. Jį tebesuapa tos pačios apvalios kalvelės, nuo kurių atsiveria žaliuojančios pievos, užsibai-giančios tankiais miško ploteliais iš visų stovyklavietės pusių. Tokį gamtovaizdį gali išvysti daugelyje Lietuvos vietovių.

Nuo 1957-ųjų metų tebestovintys stovyklos pastatai atnaujinti, pastatyti keli nauji, įrengtos ir dvi teniso aikštelės. Šiandien čia išvydau ir naujus meno kūrinius, kurių nebuvo prieš 40 metų: paminklą Romui Kalantai, šešis didžiulius puošnius kryžius ant kalnelio ir medžio skulptūras, rymančias prie įėjimo į Dainavos žemę.

1957 m. buvau atvežtas į dviejų savaitių stovyklą, kurioje tuomet stovyklavo apie 120 vaikų. Negalėčiau tiksliai pasakyti, kokia organizacija tada buvo surengusi šią stovyklą, tik gerai atsimenu tris sesėles vienuolės ir tai, kad kiekvieną dieną būdavo pakeliamos ir nuleidžiamos Lietuvos ir JAV vėliavos. Šių ceremonijų metu visi giedodavo Lietuvos himną ir dažnai „Lietuva brangi“. Atmintin įsirežė kasdieniniai žygiai maudytis į kitoje ežero pusėje įrengtą paplūdimį. Įstrigo ir daugybė vakarų prie laužo, kur lietuviškai dainuodavome ir klausydavomės pasakų. Vykdamo įvairiausi žaidimai, iš kurių mėgstamiausias buvo „kvadratas“. Buvo ir tokių dalykų, kurie nepatiko: uodai vakarais ir įkyrus vabzdžių dienas; rūgštnis ir kepenėlis, kurių gaudavome valgykloje, ir tai, kad vyresni vaikai nepriimdavo manęs ir jų žaidimus.

Nors kasdien vykdavo įvairiausi renginiai, po kelių dienų ėmiau nuobodžiauti. Pradėjau „keliauti“, smalsiai tyrinėdamas visus stovyklavietės kampus, kartais vienas, kartais su kitu išdykėliu. Ėmiau kirsti išdaigas: mėtydavau akmenukus pro atidarytus langus (viduje tuo metu vykdavo susirinkimai) ir žaisdavau prie sukrautų šiukšlių dėžių (kartą vieną didelę krūvą buvau net uždegęs). Į pirmosios savaitės pabaigą stovyklos vadovai pradėjo daugiau skirti dėmesio man ir valgykloje sodindavo mane prie savo stalo. Per vienus pietus, kiekvienas vaikas turėjo atsistoti ir pasakyti, kuo jis norėtų būti užaugęs. Kai atėjo mano

eilė, aš išdidžiai pareiškiau, kad užaugęs norėčiau būti erelis. (Tuo metu nežinojau, kad ateityje, vieną dieną, iš tikrųjų būsiu karininkas, tik laipsniu tesiskiriantis nuo JAV pulkininko, ant kurio antpečių yra erelis!)

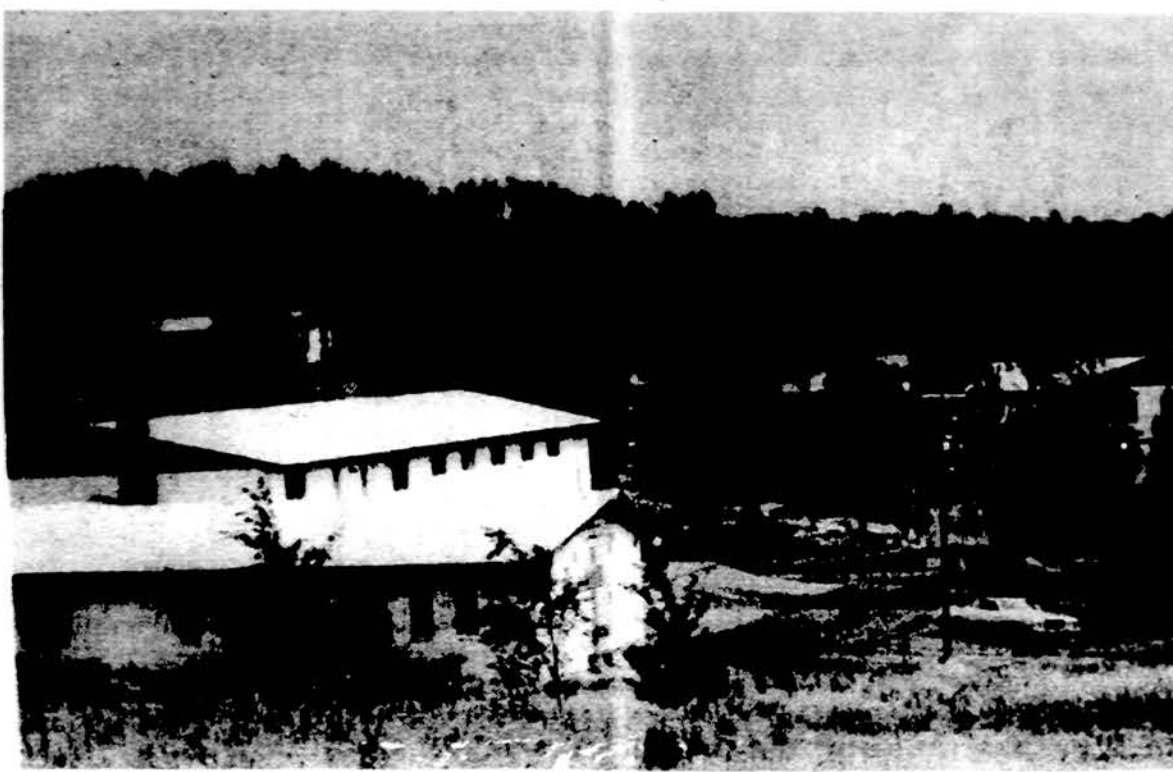
Stovyklavimas Dainavoje buvo mano pirmas kartas, kai gyvenau gamtoje be tėvų, be savo namų, kurių beveik visą tą laiką labai ilgėjausi. Buvau penkerių metų, jauniausias iš visų stovyklavusiųjų, per mažiausias, kad įvertintiau lietuvių kultūros paveldetas vertybes, per jaunas, kad suprastčiau draugystės reikšmę.

Ateitininkai Dainavoje kasmet vasarą rengia vienos savaitės Sendraugių stovyklą. Iš anksto buvau pakviestas atvykti į tokį Sendraugių susibūrimą ir papasakoti įspūdžius, kuriuos patyriau, dirbdamas ir gyvendamas su šeima Lietuvoje (mano pokalbio pavadinimas buvo: „Tarp dviejų tėvynių“). Taigi, praėjusią liepą, po 40-ies metų, aš „grįžau“ — šį kartą su žmona ir dukrele — į Dainavą.

Atvykęs supratau, kad Sendraugių stovyklą — tai daugelio senų draugų ir jų šeimų, neretai net trijų kartų (vaikų, tėvų ir senelių) kasmetinis suvažiavimas. Įsitikinau, kad ši stovykla savo visa esme remiasi sena draugyste ir stipriomis šeimomis. Daugeliu atvejų persipynusios šeimos ir draugystė gyvuoja tarp kelių miestų. Geriausiai buvo atstovaujama trims miestams — Clevelandui, Detroitui ir Čikagai. Beveik visi automobiliai, iš kurių maždaug pusę sudarė daugiausia furgonai (vans), turėjo Ohio, Michigan arba Illinois valstijų numerius.

Šeimų apgyvendinimas buvo puikiai sutvarkytas — tėvai ir vaikai viename kambaryje, o seneliai atskirai. Mūsų šeimai buvo gera proga susipažinti su Dainavos stovyklos gyvenamųjų patalpų įvairove: pirmą naktį nakvojome dviejų kambarių (su atskiru vonios kambariu) bute, kuris paprastai skiriamas stovyklos administracijai; kitas tris naktis praleidome įprastame kambaryje, buvusiam berniukų „barake“ — pastate, kuriame gyvenau ir 1957 m.; ir paskutinę naktį miegojome mažyčiame pagalbiniam kambaryje, prisiglaudusiam buvusiam mergaičių „barake“. Mes buvome labai patenkinti, gavę nakvynę po stogu — tai kur kas geriau, negu palapinėje kovoti su uodais!

Sendraugių stovykloje susirinko apie 75 suaugusieji ir

Baltieji rumai Dainavoje.

maždaug 100 vaikų. Visi vaikai labai gerai elgėsi — po daugelio metų turėjau retą progą būti tokių gerų vaikų ir tokiame gausiame būryje! Kasdien rytais ir vakarais vaikai dalyvaudavo įvairiausiose sporto varžybose, žaidimuose, dainavimo, meno ir rankdarbių pamokėse. Apie dešimt paauglių padėjo stovyklos vadovams rengti visus užsiėmimus. Suaugusieji irgi nenuobodžiavo — nuolat vykdavo paskaitos, choro, vakaro pasirodymų ir vaidinimų repetitijos.

Apskritai man patiko, kad ir anksti rytą ir po pietų, ir vėlavakare galėjai laisvai pasirodinti, ką veikti. Buvo pakankamai vietos pabėgti nuo šurmulio ir užtektinai laiko išsėtis pagal asmeninius ar atskiros šeimos pomėgius. Atsirado net progų dviems trims tėveliams pasprukti žaisti savo mėgstamą golfą!

Stovykloje jautiesi saugiai ir gali visiškai atsipalaiduoti. Nemačiau nė vieno rūkancio. Tik kelis kartus mačiau ragaujančius truputį vyno, alaus ar krupniko. Trankią ir garsią rokenrolą muziką girdėjau tik vienintelėje vietoje: valgykloje jos klausėsi ten dirbantys berniukai.

Vakarais vyko visų stovyklautojų pasirodymai. (Vieną vakarą ir aš pabandžiau vyresniais vaikais pamokyti vengrų liaudies šokio žingsnelių.) Mūsų paskutinį vakarą jaunystės draugai maloniai nūdzugino, surengdami netikėtą šventę mano žmonos gimtadienio proga. Nors tik pusvalandį, bet labai smagią pašonę, džiaugsmingai skambant Vytauto Kernagio dainoms. Po to kiekvienas turėjo skubėti į savo repetitijas.

Sendraugių stovykloje buvo labai daug dainų ir daugybė maisto. Visos dainos buvo gražios, tikrai retkarčiais troškiau, kad skambėtų daugiau

lietuviškų dainų. Valgis buvo neišpasakytai skanus, ir norečiau, kad jo nebūtų tiek daug! (Triskart per dieną mus gausiai maitindavo ir dukart gaudavome lengvai užkąsti — vaikių ir pieno su sausainiais arba pyragu.)

Kasdien po pusryčių stovyklautojai buvo kviečiami į paskaitą. Iš visų šešių įvykių paskaitų trys buvo apie Lietuvą, kurias pateikė ten ilgesnį laiką gyvenę ir dirbę Amerikos lietuviai. Girdėjome paskaitą apie Lietuvos ambasados Vašingtone veiklą ekonomikos klausimais, klausėmės kunigo, prieš kelerius metus atvykusio dirbti iš Lietuvos, kalbėjusio apie išpažintį ir dalyvavome diskusijoje, kuri išsivystė po vienos iš Ateitininkų sąjungos vadovų paskaitos. Sendraugių stovykloje sutikau daug draugų, gabių ir išsilavinusių žmonių. Buvau laimingas, kad tarp jų turiu daug artimų draugų!

1957-aisiais idilišką Dainavos tylą kartkartais trikdavo švilpukų garsai; šios Sendraugių stovyklos kaimiška ramybė nuolat pertraukdavo rago trimtavimas. Šaužus rago signalai kartais iki ašarų išgašdindavo netoli buvusius mažamečius vaikus. Žinoma, ir tada, ir dabar šie „instrumentai“ skelbė stovyklautojams vis naują veiklos fazę gerai suplanuotos dienos ritme. Ir prieš 40 metų, ir dabartinė stovykla, turėjo daugybę programų, ir didžiulį kiekvieno stovyklautojo troškimą visur dalyvauti.

Dainavos stovykloje ir 1957 m., ir 1997 m. buvo keliamos ir nuleidžiamos JAV ir Lietuvos vėliavos, ir šių ceremonijų metu buvo giedamas Lietuvos himnas. Sendraugių stovyklautojai vėliavos nuleidimo metu giedodavo Ateitininkų himną.

1957 m. Lietuva nebuvo laisva, ir viso pasaulio lietuviai

nuolat, jog reikės ilgos kovos, kad būtų sugrąžinta nepriklausomybė; 1997 m. Lietuva yra laisva, ir lietuviai abipus Atlanto sunkiai gali pamiršti sovietinę Lietuvą.

1957 m. ėjo maždaug aštuntieji mano tėvų, kartu su tūkstančiais kitų lietuvių, priverstų pasitraukti, gyvenimo metai JAV žemėje; tada jie nežinojo, kada galės sugrįžti į laisvą Lietuvą. 1997 m. skaičiuojame irgi maždaug aštuntuosius metus, kai Lietuvoje prasidėjo sėkmingas judėjimas dėl nepriklausomybės; šiandien daugelis mano tėvėlių kartos Amerikos lietuvių nesiryžta grįžti į Lietuvą ar net aplankyti. (Nors mano tėvai kasmet sugrįžta į Lietuvą, o kiti pažįstami net visam laikui ir net dirbti į Lietuvą!)

1957 m. Amerikos lietuviai turėjo du pragmatiškus tikslus, primygtinai reikalaujancius išlaikyti lietuvių: su Amerikos Lietuvių Bendruomenės parama geriau prisitaikyti bei veikti Amerikos visuomenės aplinkoje, ir palaikyti stovyklos įkūrimas buvo vienas iš puikiausių pavyzdžių, įrodančių šių siekių rimtumą ir nuostirumą. Šiandien, be abejonės, daug Amerikos lietuvių dar vis tebesistengia išlaikyti lietuvių kultūrą, bet mažiau iš jų tai daro, turėdami geriau prisitaikyti prie Amerikos gyvenimo sąlygų. Žinoma, visai nebeliko tokių, kurie tai darytų dėl Lietuvos nepriklausomybės atgavimo. Man atrodo, kad daug Amerikos lietuvių yra labiau pasišventę jų gerai įsitvirtinusioms Amerikos lietuvių bendruomenėi ir mažiau naujai, laisvai, posovietinei Lietuvai, dėl kurios jie atrodė sutrikę ir pasimetę. Kokią lietuvių kultūrą jie siekia išsaugoti iš tikrųjų?

(Nukelta į 4 psl.)

Danutė Bindokienė

Diktuoti lengva, prisitaikyti — sunkiau

Pasaulinio masto politikoje JAV ne tik save laiko, bet ir kitų laikoma, pagrindiniu varikliu, nuo kurio dažnai priklauso, kuria linkme ta politika pakryps. Šio šimtmečio eigoje JAV ne kartą yra pasiūlydusi turima įtaka, kad, nuomonių skirtumui pasireiškus politinėje arenoje, iš-eitų laimėtoja.

Galima sakyti, kad Amerikos vyriausybei tenka dviguba rolė: rūpintis krašto vidaus reikalais ir sėkmingai vairuoti globalinės politikos vingiuotais keliais. Sunku būtų spręsti, kas pareikalauja daugiau pastangų ir sugebėjimo, todėl labai svarbu, kad asmuo, stovintis prie valstybės vairo, tvirtai jį laikytų savo rankose ir turėtų bent apytikrą įžvalgumą, kokią įtaką ateičiai turės vienas ar kitas politinis ėjimas.

Kiekvienas JAV prezidentas stengiasi palikti savo žymę pasaulinės politikos eigoje. Ne visiems ir ne visuomet tai pavyksta, vienok galbūt niekas taip nesistengia, kaip dabartinis Bill Clinton. Jis bičiuliauja su Rusijos Boris Jelcin, mėgina prie pasitarimų stalo vel sugrąžinti Izraelio Natanyahu ir palestiniečių Arafat, siūnia Amerikos karių į Haiti, Somalią, Bosniją, Persų įlanką... Priimanant, kad Bill Clinton prieš išrinkimą JAV prezidentu pirmam terminui buvo tik vienas, nelabai pasižymėjusios pietinės šio krašto valstijos gubernatorium, tai tikrai nemaža atsakomybės našta, kurią jis palyginti neblogai tempia, nepaisant nuolatinės kritikos ir opozicinės partijos daugumos Atstovų rūmuose.

Vienok Amerikos svarba bei įtaka pasauliniu mastu turi ir neigiamą bruožą, nes dažnai vadovaujamosi nuomone, kad „kieno galia, to ir valia“. Reikalaujama įvairių nuolaidų ir išsipareigojimų vykdyti iš kitų valstybių, JAV sau tos taisyklės netaiko, besidangsty-dama pasiteisinimais ir atsi-kalbinėjimais. Vienas to nenoro prisitaikyti pavyzdys buvo visai neseniai, Amerikai atsisakiusi įsijungti į tarptautinį rūpestį dėl žemės paviršiuje pasleptų minų uždraudimo.

Šios savaitės pirmadienį prezidentas Clinton kalbėjo Juntinių Tautų generalines asamblėjos 52-tojoje sesijoje New Yorke. Kaip buvo laukta, jo pagrindinė tema sukosi apie nesumokėtą JAV skolą, jau išaugusią iki pusantro milijardo dolerių, ir branduolinių

ginklų gaminimo bei bandymų sutarties likimą. Teji milžiniška skola Jungtinėms Tautoms jau seniai bado pasaulio akis ir JAV vyriausybės sąžinę. Nors jos mokejimas sąlygojamas su tam tikrais pakeitimais JT vidinėje struktūroje, kurių reikalauja JAV prieš pradėdama vykdyti savo išsipareigojimą, tačiau tai susieta ir su Atstovų rūmų opozicijos tvirtu nusistatymu, kad Amerikos biudžetas neleidžia tokią sumą skirti JT išmokoms. Šiuo metu sutinkami keliais. Sunku būtų spręsti, kas pareikalauja daugiau pastangų ir sugebėjimo, todėl labai svarbu, kad asmuo, stovintis prie valstybės vairo, tvirtai jį laikytų savo rankose ir turėtų bent apytikrą įžvalgumą, kokią įtaką ateičiai turės vienas ar kitas politinis ėjimas.

Pastaruoju metu JT susilaukia nemažai kritikos JAV Kongrese, nes per ilgai užsidėse numatytos vidaus struktūros reformos. Kol jos nebus vykdomos, tol JAV sulauks savo skolų mokėjimą. Taip pat reikalaujama, kad Amerikos nario mokestis būtų sumažintas nuo 25 iki 20 proc. JT metinio biudžeto. Vienok tai ne taip lengva, nes turi šias sąlygas priimti ir kiti JT nariai. Daugelis tiki, kad JAV stengiasi išsisukti iš savo išsipareigojimų, o skolos nemokėjimas yra tik tarptautinio masto santazas.

Branduolinių ginklų bandymo ir gaminimo sutartį prezidentas Clinton pasirašė kartu su 145 kitomis valstybėmis, vienok ji dar nėra ratifikuota, nes tam reikia 44 valstybių patvirtinimo, o iki šiol sutartį ratifikavo vos keturios. Prez. Clinton savo kalboje pabrėžė, jog desias visas pastangas, kad Atstovų rūmai artimiausiu metu sutartį ratifikuotų ir tuo pagreitintų jos įgyvendinimą. JAV parodant pavyzdį, be abejo, šis svarbus žingsnis į saugesnę mūsų planetos ateitį bus greičiau žengtas.

Labai svarbus prezidento kalbos punktas buvo siūlymas nedelsiant įkurti tarptautinį tribunolą, kuris baustų nusikalstancius žmogaus teisams, nepaisant, kuriame krašte jie bebūtų. Iki šiol teismai šiems nusikalstaliams buvo rengiami nenuosekliai ir nelabai efektingai. Tarptautinė teisingumo institucija darba pagreitintų ir padarytų veiksmingesni.

GYVENIMAS KREPŠINIO AIKŠTĖJE IR ŠALIA JOS

VYTAUTAS GRYBAUSKAS
(Tėsinys)

VASARA TRUMPA, O
ĮVYKIŲ DAUG

Po sėkmingo sezono normaliai kamuolys atsiduria lentynoje, o žaidėjai kur nors pliaže. Tačiau FCM klube ir mūsų gyvenime įvykiai lipo vienas ant kito.

Pradžiai mus aplankė Milano „Olympia“ krepšinio komanda, tuo metu viena stipriausių Europoje. Po įtemptos ir geros kovos italai iškovoję 3 taškų pergale. Matyt, palikau gerą įspūdį, nes po poros metų, jau mums ruošiantis keliauti į JAV, iš italų ambasados telefonu pranešė, kad Milano klubo atstovai nori kalbėti su manimi ir kviesti į

jų klubą. Tačiau mes jau buvome apsisprendę...

Iškilmės kun. J. Petrošiumi

1949 m. vasara Joana buvo visuomeninio darbo pradžia. Mūsų apylinkėje gyveno kelios dešimtys lietuvių. Jie turėjo net valdybą, kurios sekretore buvo Joana. Keletas jų buvo grįžę iš Prancūzijos sveltoriaus legiono, o du mokėsi Strassburgo kunigų seminarijoje. Vienas jų buvo Jonas Petrošius, puikus žemaitis, net gyveno netoli: manęs Telšiuose ir ten pradėjo studijas seminarijoje. Jas baigė Strassburgo seminarijoje. Ta proga mūsų valdyba, o labiausiai

Joana, gavo pasireikšti. To jauno kunigelio pirmosios šv. Mišios buvo Thann (netoli Mulhouse) bažnyčioje, o priėmimas ir vaišės mūsų bute. Joanai tai buvo pirmas didžiulis egzaminas, kaip organizatorei ir šeiminingai. Ir ji jį išlaikė penketukais... Tose iškilmėse ir vaišėse dalyvavo ir Lietuvos pasiuntinys Prancūzijai dr. Stasys Backis. Su juo tada užmezgė pirmą pažintį, ne kartą jį aplankėme Paryžiuje.

Su kunigu Jonu Petrošiumi tebesame artimi iki šių dienų. Jau beveik 50 metų kaip jis pasišventusias dirba bažnytinį ir visuomeninį darbą su Paryžiaus ir visos Prancūzijos lietuviais. Jis visuomet pagloboja atvykusius į Paryžių mūsų draugus, jis suruošė priėmimą mūsų krepšinio rinktinėi. Jau keletą kartų mes jį aplankėme Paryžiuje, aplanko

ji ir mūsų draugai prancūzai. Tai mielas žemaitis kunigelis, atsidadęs Dievui ir lietuviškam darbui. Visada džiaugiamės jo atsiųstomis kalėdinėmis plotkelėmis.

Tokia buvo tuo metu padėtis, kad Joana dirbo „išsi-juosusi“ toms iškilmėms, o aš negalėjau padėti. Mat FCM klubas, taip staiga atsiradęs ant Prancūzijos ir Europos žemėlapiu, gavo kvietimą ke-lioms rungtynėms į Ispaniją. Kaip nevažiuoti? Čia lyg ir atlyginimas komandai už gerą sezoną. Aišku, klubo valdyba nieko nežinojo apie mūsų lietuviškas iškilmes.

Turėjau keliauti su komanda. Kas įdomu, kad keliavau su lietuvišku pasu ir be jokių problemų. Pati išvyka paliko daug prisiminimų ir savotiškai įdomu.

(Bus daugiau)

Po kun. Jono Petrošiaus (I eil. viduryje) pirmą šv. Mišią 1949 m. Thann bažnyčioje. I eil. trečia iš deš. Lietuvos atstovas dr. Stasys Backis. II eil. trečia iš deš. pirmą pietu ruošiančią vadovavusi Joana Grybauskienė.

LIŪDNA „KULTŪROS ŽIDINIO“ PADĖTIS NEW YORKE

Laisvės Žiburio radijo programos vedėjo Romo Kezio interviu su „Kultūros židinio“ tarybos pirmininku dr. Jonu Bilėnu

— Girdejome, kad užpėreita savaitė (liepos pirmoje pusėje) KZ-io Tarybos atstovų finansinis pasitarimas su pranciškonų provincijolu Placidu Bariu ir tėvu Pranciškom Giedgaidu buvo sunkus.

— Teisybė. Tame posėdyje tėvai pranciškonai buvo, sakytiau pikti. Provincijolas perskaitė apie 10 savo naujų nutarimų, bet nedavė kopijos. Sakė, kad KZ-io korporacijai neduos jokių dokumentų. Operuos tik pranciškonų garbės žodžiu.

Pranešė, kad sutarčiai pasibaigus ateinančių metų spalio mėnesio gale, pranciškonai parduos visas patalpas be jokios kompensacijos KZ-io korporacijai. Taip pat jie sakė, kad tada nutrauks visus ryšius su KZ-io korporacija, nes korporacija nustos egzistavusi.

— Kokia yra KZ-io padėtis dėl tokio tėvų pranciškonų nusistatymo?

— KZ-io padėtis nėra lengva, nes KZ-io korporacijai sutartys yra nepalanki židiniui.

Šių metų balandžio mėnesį TP-nai jau yra laišku pranešę, kad kitų metų gale jie neatnaujins KZ-io sutarties. Tačiau taip pat tame laiške jie nurodė, kad, pagal sutartį, KZ-io korporacija turi pirmą teisę pirkti visus arba bet kurį pastatą.

KZ-io korporacija laišku formaliai priėmė tą pirkimo teisę, jei taip — vadinama HUD arba (Housing Urban Development) federalinės valdžios agentūra duos Ž-ii tinkamą atsakymą. Toks laiško atsakymas buvo būtinas, kad sustabdytume pranciškonų planą parduoti po sutarties nutraukimo.

— Ka KZ-io korporacija ketina daryti?

— Atsižvelgiant į tokią konfrontaciją pranciškonų laikysena, KZ-io korporacija neturi kitos išeities, ir todėl perėitą savaitę pradėjo pasitarimus su bylą arba litigacijos advokatų firma dėl KZ-io teisių ir bylos proceso.

— Ka ta advokatų firma patarė KZ-io korporacijai?

— Šiame pasikalbėjime paminėjau kelis svarbesnius bylos uždavinius ar bruožus.

Pagal firmos advokatus, yra svarbu paruošti teismui vadinamą „injunction“ arba (reikalavimo) dokumentą, kuris užblokuos visų patalpų pardavimą iki teismo sprendimo. Tas bus svarbu po to, kai kitais metais TP-nai nutrauks KZ-io sutartį.

Pagal advokatus, „injunction“ yra būtina ir todėl, kad pranciškonai, sutarčiai pasibaigus, KZ-io korporacijos naudojimas savo patalpas būtų savaime užtikrintas bylos proceso laiku.

Kitas svarbus reikalas bylos proceso laiku yra finansinių dokumentų pateikimas teismui dėl sklypo pirkimo, visų pastatų statybos, bingo grupių surinktų sumų ir tų sumų naudojimo pranciškonų papildomų statybų reikalams. Finansiniai dokumentai yra svarbūs, nes jie nustato viso turto bendrą pasidalinimą.

— Kokios yra bylos laimėjimo perspektyvos?

— Laimėjimo perspektyvos yra geros. Pirmiausia, kai kuriais nuomos sutarties paragrafais yra ypač nepalankūs KZ-io korporacijai, todėl teisme jie greičiausiai negalios. Be to, nuomos sutartį nutraukus, ji taip pat nustos galioti. Taigi Ž-io laikina nuomininko rolė užsibaigs.

Tuo atveju KZ-io nuosavybės ir kitos teisės yra užtikrintos pranciškonų ir KZ-io korporacijos pasirašytais dokumentais. Tie dokumentai buvo pasirašyti prieš laikiną nuomos sutartį, todėl jų teisėtumą negalės nutraukti nuomos sutartis. Kai kurie, bet ne visi, šie dokumentai taikomi tuo atveju, jei pranciškonai neišsilaikys Brooklyne. Užpėreita savaitė mums sakė, kad pranciškonai nesiekė iš Brooklyno, kadangi t. Giedgaidas bus iškraustytas į kurį kitą butą Brooklyne. Ir nepaisant, KZ-io nuosavybės ir kitų teisių laimėjimo perspektyvos yra geros.

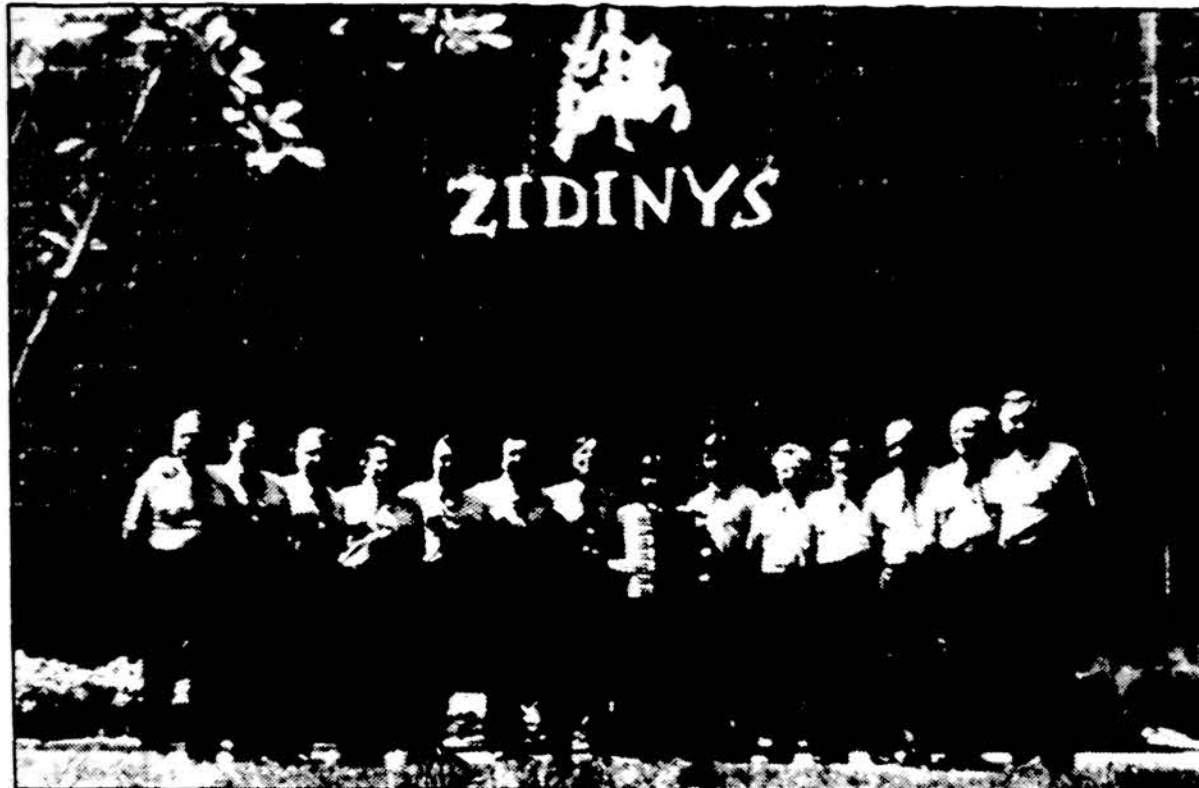
— Kiek teisinis procesas galėtų užtrukti?

— „Injunction“ procesas arba uždraudimas parduoti bet kokias patalpas prasidės prieš dabartinės sutarties nutraukimą kitais metais. Jis gali užtrukti arba trumpiau, arba bent kokius 4 metus. Tas priklausys nuo advokatų strategijos ir nuo KZ-io korporacijos ir nuo t. pranciškonų laikysenos.

— Kiek tokia byla kainuotų?

— J.B. Bylos priešteisminės arba (pre-trial) dalies kaina būtų apie 30 ar 40% visos bylos kainos. Visa bylos kaina, kuriai uždėta dolerinė riba, yra žymiai mažesnė, negu buvo baimintis šio mėnesio viešame Ž-io ir visuomenės susirinkime, vykusiame „Kultūros židinyje“.

— Ačiū už pokalbį.

„Kultūros Židinis“ desimtmečiais buvo lietuvių kultūrinio, visuomeninio ir organizacijų veiklos centras New Yorke.

TARP MŪSŲ KALBANT

TEISYBĖS BIEŠKANT

Seniai, labai seniai, vieną vakarą nusipirkau laikraštį (dienraštį) ir jame radau gerai parašytą straipsnį. Jame buvo tiksliai apibūdinta Estijos, Latvijos ir Lietuvos praeitis bei dabartis, įskaitant ir 1940 m. prasidėjusią okupaciją. Man regis, jog tai buvo vienas geriausių anglų kalba parašytų straipsnių apie Baltijos valstybes.

Skaitydami, neatkreipiau atidėsnio dėmesio į straipsnio antraštę, kurioje be kitų žodžių, akis badė „Balkan States“. Pagalvojau, kad čia bus nesupratimas, kažin kokio redakcijos darbuotojo kaltė. Pora kartų perskaitęs straipsnį, kuriame, dievži, nebuvo jokios klaidos, negalėjau susilaikyti nepagalvojęs, kaip gali redakcijoje dirbti žmogus, kuris neatskiria Balkanų nuo Baltijos valstybių. Na, sakau, reikia telefonu paprašyti klaidos pataisymo. Taip ir padariau. Atsiliopusiai moteriškai tei paaiškinęs, paprasčiau atitaisymo. Ji padėkojusi už pastabą, sujungė su kitu, o šisai su trečiu asmeniu. To dar negana! Teko pakalbėti iš eilės su ketvirtu asmeniu. Šisai mandagiai kalbėdamas, pažadėjo atitaisyti antraštėje išbrovusių klaidą. Rytąus dieną nusipirkęs laikraštį vėlėne laidą ir ją pervertęs nuo pradžios iki pabaigos, neiškenciau pugsarsiai nusisikei- kęs. Kodėl? Nagi nebeliko nei kvapo anksčiau mano su pasigėrėjimu skaityto straipsnio! Taip ir baigėsi mano nelemtas teisybės ieškojimas. Tąsyk aš nutariau ateityje susilaikyti nuo bandymų atitaisinėti kitatėučių spaudoje pasitaikančias klaidas.

Anądien panaši klaida buvo padaryta Čikagos dienraštyje. Šiuo kartu vietoje „Balkan“ buvo parašyta „Baltic“. Tačiau aš nebesusigundžiau stvertis telefono ragelio. Pagalvojau, tebūnie! Pasirodo, jog kiti kitaip galvoja. Vienas latvių tautybės skaitytojas, pasitebėjęs klaidą, matyt nebeištvėrė neparasęs laiško. Jo pastaba laiško forma, buvo išspausdinta dienraščio laišku skyriuje.

Ne per seniai į mano rankas pateko vieno Čikagos priemiesčio laikraščio atskiri lapai. Juose užtikau išsamiai parašytą straipsnį apie prieškariniais laikais Kauno mieste gyvenusio Japonijos diplomato Chiune Sugihara pastangas. Kaip žinia, šis japonas 1940 m., prieš pat prasidedant Lietuvos okupacijai, nekreipdamas dėmesio į savo vyriausybės draudimus, sudarė sąlygas tūkstantams Lietuvos žydų išvykti į užsienio valstybes. Beje, prieš porą metų teko nugirsti, kad Lietuvos valdžia, reikšdama pagarbą Sugiharai, jo vardu pavadino vieną Kauno gatvę.

Čia minima straipsnį papildė kelios nuotraukos. Vienoje nuotraukoje matomas diplomatas Sugihara ir jo žmona Yukiko. Abu, pasiredę šiltesniais drabužiais, stovi prie kažkokio parko geležinių vartų, o vartuose matomas dvikalbis užrašas. Ir būtent: „Juden nicht zugaenglich“ ir „Zyden pristupn“. Aišku, jog pirmojo užrašo žodžiai yra vokiški, o antrasis tai jau tikrai parašytas ne lietuvių kalba. Tačiau teigiama, kad nuotrauka daryta Lietuvoje ir užrašas esąs vokiečių bei lietuvių kalba.

Kažin, ar kas iš mūsų nepabandė atitaisyti klaidingo teigimo?

Petras Petrutis

(Atkelta iš 3 psl.)

DAINAVA

Amerikos lietuvių kultūra? Ar ta, posovietinėje Lietuvoje tebegyvuojanti? O galbūt ta, kuri nėra visiškai amerikietinė Lietuvos?

1957 m. nedaugelis lietuvių emigrantų numatė, kaip jų bendruomenė ir kaip lietuvių sumažės ir susilpnės Amerikoje vos po kelių kartų. 1997 m. Amerikos lietuviai gerai supranta, kaip smarkiai sumažėjo jų bendruomenė ir kaip tirpsta lietuvių paskutiniaisiais dešimtmečiais. Šiandien aiškiai galima numatyti, kad panašiai, ir dar greičiau, lietuvių nys dar po kelių generacijų. Kas tai įrodo? Lengva atsakyti klausimu: kur yra jaunimas? Tačiau negalime atmesti to fakto, kad šiandien Lietuva yra laisva ir kad pastaraisiais metais vyks-

ta naujas lietuvių emigrantų antplūdis į Ameriką, siūlantis naują viltį tęsti ir išlaikyti, o gal net ir atgavinti lietuvių kultūrą Amerikoje!

Be abejonės, Dainavos stovykla gyvuos ir klestės dar ilgai, kaip svarbus lietuvių kultūros centras Amerikoje. Stovyklos ir jos programų didžiausias dėmesys tebėra ir bus skirtas jaunimui — padėti Amerikos lietuvių vaikams suvokti, vertinti ir išlaikyti tautinės kultūros vertybes. Šio darbo sėkmę didžia dalimi lems, kaip plačiai naujieji lietuvių emigrantai bus sutikti ir įtraukti į bendruomenę ir kaip plėsis Amerikos lietuvių puoselėjami ir tvirtinami bei kuriami nauji ryšiai su Lietuvos atskirais žmonėmis ir institucijomis.

Niekam iš paskutinės Sendraugių stovyklos nereikia priminti, kad tebėra ir tikroji Dainava. Tas faktas, kad vienos savaitės stovykloje su rengtos net trys paskaitos (iš šešių) apie Lietuvos gyvenimą, rodo Amerikos lietuvių didelį susidomėjimą, dėmesį ir rūpinimą šiandienine laisva Lietuva.

„Sendraugių“ sąvoka aki- vaizdžiai siūlo seniems draugams, užaugusiems Amerikos lietuvių bendruomenėje, pasidalinti Lietuvos naujienomis. Visos šios naujienos tampa dar vertingesnės, kai pateikiamos remiantis asmeniniu patyrimu iš Lietuvos. Kviesčiau ir kitų Amerikos lietuvių bendruomenės organizacijų (skautų, šokių ir dainų ansamblių, lietuvių studentų, sporto klubų ir t.t.) buvusius ir dabartinius narius — jeigu dar taip nedaro — panašiai susiburti vienos savaitės stovyklai, ypač Lietuvoje! Stipriausia trauka tam būtų — senų draugų noras vėl susitikti, pasidalinti naujienomis apie save bei šeimą ir juos vienijantis bendrumo jausmas — lietuviška kilmė.

PALANGOJE NĖRA TIK LOŠIMO NAMŲ

Palanga, kaip jau tapo įprasta, vasaros metu siūlo visus įmanomus malonumus. Kurorto pramogos galėtų papildyti nebent legalizuoti lošimo namai, — rašo „Verslo žinios“.

Kainos Palangoje panašios kaip ir praėjusiais metais. Už vienkartinį įvažiavimą į kurortą reikia mokėti 15 litų. Dar prie įvažiavimo į miestą pastinka būrys privatinių, kurie siūlo dieną lovą už 7-20 litų. Viešbučiuose numeris kainuoja nuo 50 iki 1,000 litų.

Vien J. Basanavičiaus gatvė išsikūrė apie 30 barų ir kavinių. Papietauti daugelyje vietų galima už 20 litų, alaus išgerti už 4-8 litus.

CLASSIFIED GUIDE

<p>MISCELLANEOUS</p> <p>DANUTĖ MAYER 773-284-1900</p> <p>Jei norite parduoti ar pirkti namus kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patams. (kainavimas veltui.)</p>	<p>REAL ESTATE</p> <p>GREIT PARDUODA</p> <p>RE/MAX REALTORS (773) 586-5959 (708) 425-7161</p> <p>RIMAS L. STANKUS</p> <ul style="list-style-type: none"> Greitas ir sąžiningas pataravimas Nuosavybių įkainavimas veltui Perkama ir parduodama namas Persirinkame nuolaidas
<p>TAISOME</p> <p>SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS, SALDYTVUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.</p> <p>H. Deckys Tel. 773-585-6624</p>	<p>MISCELLANEOUS</p> <p>ELEKTROS (VEDIMAI) PATARAVIMAI</p> <p>Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesy. Dirbu greitai, garantuoti sąžiningai.</p> <p>773-779-3313 KLAUDIJUS PUMPUTIS</p>
<p>Nerikantis pensininkas ieško kambario su virtuvės privilegija.</p> <p>Skambinti: 9 v.r. arba 9 v.v. Tel. 773-472-1249</p>	<p>AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVENKŲ, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.</p> <p>Agentas Frank Zapolis ir Of. Mgr. Aušra S. Kane kalba lietuviškai.</p> <p>FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 96th Street Tel. (708) 424-8884 (773) 581-8884</p>
<p>Reikalingos moterys namų valymui. Viena moteris valo po vieną namą. Savaitinė alga \$875. Kambarius gyvenyti bus parūpinas.</p> <p>Tel. 608-244-9393 arba 608-444-5128. Susikabinti galima lietuviškai, rusiškai arba angliškai.</p>	<p>Parduodu įvairius namų apyvokos rakandus, daiktus.</p> <p>Kreiptis: 7131 S. Francisco nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p.</p> <p>Lietuvė ieško darbo.</p> <p>Turi patyrimo ligonių slaugyme: Tel. 773-254-3041</p> <p>Hickory Hills, IL</p> <p>Ilinojaus valstijos patalpos krautuvėms ir profesionalių raštinėms. Žemos kainos.</p> <p>Kreiptis: K. Vėlius, Tel. 630-627-4556.</p>
<p>Parduodamas keturių kambarių 111m² plotu gerai įrengtas ir naujai suremontuotas butas Vilniaus centre, Gedimino pr. 13 (šalia Vyriausybės rūmų). Norintis pirkti prašome kreiptis telefonu arba fakso Vilniuje 2 - 42-12-61</p>	<p>„Lietuva, Landscaping Maintenance“ bendrovės savininkas, ieško darbininko, kuris gautų velti gyvenvietėse už namų priežiūrą ir mažus remontų darbus. (ne daugiau kaip 5 val. į savaitę) Mokesis už „landscaping“ \$5. Gal dirbti 12 val. į dieną. Kreiptis: tel. 202-244-2373</p>

NAUJOS LIETUVIŠKOS KNYGOS gaminamos „Drauge“

LIETUVIŲ TAUTOS SOVIETINIS NAIKINIMAS
Anydas Anušauskas

Pratarmėje rašoma: „Tai, kas pasakojama šioje knygoje, yra pagrįsta Lietuvoje ir Rusijoje rastais archyviniais dokumentais, liudijoty prisiminimais ir naujausiomis mokslo studijomis“.

Išleido Lietuvių tautinis kultūros fondas.
Chicago 1996; (494 psl.), kieti viršeliai.

Kaina su persiuntimu JAV - \$18.45
Illinois valstijos gyv. prideda \$1.32 „Sales Tax“

GINTAUTAS IEŠMANTAS
Kauno elegija
Eilėraščiai. Poema.
Kaunas, Atnimtis, 1997, 40 psl.

ROMO KALANTOS ŽYGDARBIUI - 25
Ketvirtis amžiaus prabėgo nuo auringų 1972 metų gegužės dienų, kai devyniolikmetis jaunuolis Romas Kalanta, apsiplėjęs benzinu, susidegino už Lietuvos laisvę.

Gaunama Drauge
Kaina - 3.00 JAV dol. Su persiuntimu - 4.50 JAV dol.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru.
Siunčiame baldus ir komercines siuntas.
Knygos į Lietuvą, € 59 sv., minimumas \$25.00.

Pinigai pervedami doleriais - nuo išsiuntimo dienos į gavėjo rankas per 2 - 5 dienas.

50 sv. maisto produktų \$98.- Šventinis \$39.-

Įstaiga Floridoje: vedėja Vida Meiluvienė
Tel.: d. (813)360-9881, n. (813) 360-1364.

TRANSPAK, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Telefonas: (773) 838-1050
Atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-24-27, 26-28-27

Lietuviškai veiklai reikia ne tik „marijų“, bet ir „mortų“, kurios dirba paprastai užkulisiuose. Čia būrelis tokių „mortų“, gaminančių virtinukus Pasaulio lietuvių centro virtuvėje. Iš kairės: Irena Barzdukienė, Bronė Sadauskienė, Zita Dapkienė, Saliute Undraitienė, Bronė Nainienė, Raminta Sinkienė, Vilė Marchertienė, Ale Karliūnienė, Irena Sarapiniene ir Maryte Ruzgienė.

Nuotr. Baniūtės Kronienės

PRISIMINIMAI APIE DAILININKĄ KAZĮ ŠIMONĮ

KAZIMIERAS VALATKA
(Tėsinys)

Kėdainių rajone, netoli Kraikių miestelio, gyveno dailininko jaunesnysis brolis kartu su savo dviem sūnūmi ir ištekejusia dukra. Gavus pranešimą, kad mirė vienas sūnų, nuvažiavome į laidotuves. Brolio dailininkas nebuvo mažesnis jau daug metų. Nors brolis ir jaunesnis, bet buvo labai suvargęs, ligotas, o sūnaus mirtis dar labiau jį sukrėtė, tad, pagyvenęs vos metus, ir numirė. Netoli buvo ir Vosiliškių bažnytkaimis, kur palaidoti dailininko tėvai (Radviliškio raj., Būdai).

Vienos kelionės metu vaziovome pro Lietuvos šviesuolio Katkaus tėviškę. Dailininkas daug pasakojo apie šį žmogų. Vosiliškių kapinėse aplankėme tėvų kapus, kapinės yra prie pat šventoriaus. Kapą dailininkas nesunkiai surado, nes tėvai palaidoti 1924 metais. Pagal dailininko sumanymą, buvo pastatytas atžoliniis kryžius, papuoštas lietuviška ornamentika. Kryžius truputį pasviręs, o kapa, buvo matyti, kad po truputį kažkas tvarko. Kryžių būtinai reikėjo remontuoti. Nuvykome pas kleboną kunigą Survilą. Jis prirodė žmogų, kuris galėtų šį darbą atlikti. Žmogus sutiko sutvarkyti kryžių. Suderėję, palikę avanso ir nustatę terminą, išvažiavome. Po nustatyto termino vėl atvažiavome į Vosiliškius. Kryžių radome sutvarkytą, suremontuotą ir ištiesintą. Kryžiaus apacia su tvirtinta betonu ir jau atrodė visai neblogai. Atnaujinta lentelė, kur pažymėta tėvų mirties datos.

Šios išvykos metu dailininkas labai norėjo nuvažiuoti į sodybą, kurioje ilgą laiką gyveno. Ji yra visai netoli Vosiliškių, tad nesunkiai radome. Sodyboje dar buvo šulinys ir svirnas, kurie mena laikus, kai dailininkas ten gyveno, tuoj po 1914 metų. Gyvenamas namas ir tvartai jau perstatyti, šiuo metu gyvena visai svetimi žmonės. Be to, dailininkas rado prie šulinio sesers Izabelės pasodintą beržą, kuris buvo apdegęs, nuo kadaise degusio netoli jo ūkinio pastato. Svirnas atrodė dar labai gerai, nors, pagal dailininką, jam daugiau kaip šimtas metų. Gaila būtų, jei jis dabar jau nugriautas, o galėtų Rumsiškių muziejus jį pasinaudoti ar palikti kaip vietinės reikšmės architektūrinį paminklą. Jau po dailininko mirties dar kartą teko tose vietose būti. Svirnas ir šulinys dar buvo, bet gyventi niekas negyveno ir aplinka labai apieista.

Nemažai teko bendrauti su dailininku, atėjus jam svečiuosna pas mus. Užsukus pas dailininką, visuomet jis ką nors paskaitydavo iš savo kūrybos: eilėraščių, prozos kūrinių, filosofinius apmąstymus apie gamtą, senovę ar meilę Lietuvai. Dailininkas daug kuo domėjosi. Kiek turėjo galimybių, tyrinėjo Runų raštą, darydavo išvadas, savo samprotavimus, siūsdavo užklaušimus su pateiktais Runų rašto žodžiais žurnalams „Svyturys“. „Mokslas ir gyvenimas“ bet, deja, žurnalai nespausdino ir atsakymų neparašė. Labai domėjosi indoeuropiečių prokalbe. Buvo surinkęs kelis šimtus lietuvių kalbos žodžių, kuriuos, pagal dailininką, naudojo ir slavai, ypač rusai. Domėjosi filosofija, ypač pagarbiai atsiliepdavo apie Vydūną, kurį asmeniškai pažinojo ir klausėsi jo pas-

kaitų Kaune. Dailininkas nebuvo portretų specialistas, bet Vydūną nupiešė savo stiliumi, nors, kiek prisimenu, nebuvo labai patenkintas savo darbu.

Su juo buvo lengva ir gera bendrauti. Jis pasakodavo ir pasakodavo, ir retai kada pavargdavo. Bepasakodamas mėgdavo užsiruoti, o jo rūkymas buvo toks: lauždavo cigaretę per pusę ir dėdavo į mundtūką su filtru, tad visos cigaretės užtekdavo dviem kartams. Traukdamas dūmą, sakydavo: „Kaip fain užplėsti vieną kitą dūmą“. Jis sakė, kad rūkyti pradėjo, tik būdamas 22 metų, kada organizmas jau buvo subrendęs ir jaunam patardavo nepradėti rūkyti anksčiau, nes bręstamiam organizmui rūkymas labai žalingas.

Dirbtuvė buvo jo šventovė. Joje jausdavosi pagautas „Simoniškos šilumos“. Dirbtuvėse ant sienų buvo iškabinti mazi grafikos darbai ar taip įvairūs dailės kūriniai. Dirbtuvėse būdavo gera ne tik pabūti, bet ir klausytis dailininko pasakojimo įvairiausiomis temomis. Labai daug ateidavo žmonių pamatyti ir su juo pasikalbėti. Ateidavo mokytojai su vaikais. Jis visus priimdavo, pasakodavo atsitikimus iš savo vaikystės, jaunystės, pagrodavo citrą, padainuodavo. Vaikai klausydavo įdomiai, nenuleisdami akių nuo gerojo dailininko ir senelio su barzdele iš pasakų šalies. Nemačiau nei kartą, kad jis būtų supykęs ar blogos nuotaikos. Tik kartais po tokių susitikimų jausdavosi pavargęs.

Daug žmonių norėjo išgity Simonio tapytus paveikslus, o jis, kiek sveikata leisdavo, tapydavo, pats įreimdavo, supyniodavo į popierių ir perrišdavo virvele.

Vieną kartą, atliekant šią procedūrą, buvo likęs gan ilgas virvutės galas, kuris metėsi ant grindų. Dailininkas, norėdamas pasisukti, užkliuvo už virvutės susipainiojo kojos ir pargriuvo, o griūvant susilaužė koją prie klubo. Lūžis buvo pavojingoje vietoje. Greitai buvo nuvežtas į tuomet vadinamą, I Tarybinę ligoninę (R. Kryžiaus) Laisvės alėjoje. Kojos negalėjo dėti į gipsą, tai turėjo ilgą laiką gulėti.

Skyriaus vedėjas, gerbdamas dailininką ir jo amžių, paguldė į atskirą palatą. Dailininką lankiau dažnai. Jis buvo labai patenkintas, kad gydytojas jam leido, atsidiarius langą, užtraukti keletą dūmų ir pietaujant išgerti mažą taurelę konjako. Gydytojas skyriaus vedėjas, suprato, kad tokio garbingo amžiaus žmogui drausti tą, ką jis darė per visą savo ilgą gyvenimą, būtų beprasminis dalykas.

Marti Janina kiekvieną dieną atnešdavo sveiką maistą, kurį dailininkas valgydavo namuose. Geras, nuoširdus gydytojas davė savo vaisius. Visi stebėjosi, kad tokio amžiaus žmogaus lūžusi koja greitai pasveikė. Vaikščioti dailininkas dar ilgai negalėjo, bet gulėti ligoninėje nebuvo reikalo. Iškilio problema, kaip iš antro aukšto jam nulipti ir sėsti į automobilį. Pasikalbėjau su savo bendradarbiu Vytautu Juodišiumi ir nutarėme, kad geriausia jį pasodinti ant kėdės, o mums, paėmus už kėdės šonų ir šiek tiek kėdę atlošus, nešti. Tikrai tokiu būdu, mes lengvai išnešėm iš ligoninės ir taip pat

Clevelando Dievo Motinos parapijos knygyną 11 metų tvarkė A. ir E. Mackevičiai, dabar šiam darbui įsipareigojo D. ir D. Staniškiai. Iš k.: Andrius Mackevičius, Dalia ir Dziugas Staniškiai.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba informacijos skyrius

Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr. Reston, VA 22090
Tel.: (703) 471-1711

DAIKTŲ PAKUOTOJAI LAUKIA PERSIKRAUSTYMU PAGAUSĖJIMU

Lietuvoje daiktų pakavimas ir tarptautinių kraustyimų paslaugos dar naujiena. Valstybėje veikia tik keletas tokia veikla užsiimančių firmų. Tokiomis pasiūgomis dažniausiai naudojasi užsieniečiai. „Respublikos“ priedas „Aikštė“ rašo apie tokių paslaugų firmą „Svorita“. Firma dirba pagal vakarietiškus standartus. Gavę užsakymą, firmos darbuotojai atvažiuoja pažiūrėti, kiek daiktų reikės gabenti, nustato jų tūrį, svorį. Smulkus daiktai kraunami į specialias dėzes, didesniems vietoje daromi specialūs įpakavimai. Kiekvienas dūztantis daiktas bei knygos suvyniojamos į atskirą popierių, pavėkslams daromos specialios dėžės. Vieno kubinio metro daiktų išardymas, supakavimas ir pergabenimas kainuoja iki 400 litų.

Firma 90 proc. užsakymų gauna iš užsieniečių. Pagrindiniai užsakovai – Vokietijos, Prancūzijos, Italijos ambasadų

lengvai užnešėm dailininką į III aukštą, kur jis gyveno Kęstučio gatvėje. Nors ligoninėje jį gerai gydė, rūpinosi, sudarė geras sąlygas, bet buvo labai patenkintas, kad sugrįžo į namus, kur bus rūpestingai prižiūrėtas savo marčios Janinos.

Dailininkas jau negalavo, buvo silpnos sveikatos. Labai norėjo nuvykti kur nors į gamtą, pakvėpuoti grynu oru. Buvo sekmadienis, paskambino marti Janina ir paprašė, kad nusivėžčiau dailininką į gamtą. Buvo vasaros pradžia, oras šiltas, todėl dailininkas apsirėngė lengvai, net batų neapsiavė, o buvo tik su šiltom šlepetėm. Sunkiai nuliupo iš trečio aukšto, įsėdo į mašiną ir nuvažiavom į Panemunę. Netoli kelio šile radom nuvirtusią eglę, ant kurios dailininkas atsėdė, nes vaikščioti daug sveikatos neturėjo. Išsitraukė cigaretę, perlaužė per pusę, įsėdė į mundtūką su filtru, patraukė keletą dūmų. Tuo rūkymas ir baigėsi. Pasikalbėjom, pasigrožėjom Panemunės šilu, pasigražiavom grynu oru. Matėme, kad pavargo, todėl grįžome į namus.

Tai buvo paskutinė dailininko Simonio išvyka į gamtą ir mano paskutinis susitikimas su juo. Už savaitės, 1979 m. birželio 13 d. didysis Lietuvos sūnus ir plačiašakis ažuolas amžinai užmerkė akis.

Pabaiga

Taciau, kaip sakė Ekonominių tyrimų centro direktorius Gediminas Rainys, Vilnius viešbučių kambarių skaičiumi 3.5-4 kartus atsilieka nuo Helsinkio, Prahos ar Budapešto.

Kanados urbanistikos instituto ekspertai, dirbę kartu su Ekonominių tyrimų centro specialistais, nelabai tiki, kad Lietuvos viešbučiai pateikia tikslią informaciją apie užimtumą. G. Rainys irgi mano, kad jeigu Lietuvoje egzistuoja šešėlinė ekonomika, galima įtarti, kad viešbučiai, slėpdami pajamas, nurodo mažesnių nakvynių skaičių.

Pasak G. Rainio, apie viešbučių „užslėptą ekonomiką“ galima kalbėti ir dėl to, kad Lietuvos viešbučiuose nakvynės kainos yra didesnės, negu Europos valstybėse, nors jos ir neatitinka teikiamų paslaugų kokybės.

„Jei viešbučiai iš tikrųjų būtų užimami tik 34 proc., jie mažintų nakvynės kainas ir ieškotų būdų, kaip pritraukti klientų, — sakė G. Rainys. Pavaizdavo, kaip Vilniaus viešbučių administratoriai teigia, kad tik per tarptautines „Agro-Balt“ parodas nebelineka laisvų kambarių, dažnai net ir žiemą svečiai negali rasti vietos nakvynėi. Didelės nakvynės kainos rodo ir tai, kad dar nėra pakankamai viešbučių ir konkurencijos tarp jų.

TRŪKSTA KELIŲ ŠIMTŲ VIEŠBUČIŲ

Norint, kad valstybėje būtų sėkmingai plėtojamas turizmas, o iš užsienio atvykusiems svečiams neiškiltų nakvynės problemų, iki 2015 metų Lietuvoje turėtų atsirasti apie 200 naujų viešbučių. Tokią prognozę padarė Ekonominių tyrimų centras, rengęs turizmo Lietuvoje plėtros programą, — rašo „Lietuvos rytas“.

Šiuo metu Lietuvoje veikia daugiau kaip 150 viešbučių, juose yra apie 5,000 kambarių. Vidutiniškai per metus jie būna užimti apie 34 proc. Vilniuje, kur susitelkę trečdalis visų šalies viešbučių, jie būna vidutiniškai užimti 50 proc.

A.†A. Dr. DANGUOLEI SURANTIENEI

staiga iškeliavus Amžinybėn, jos vyrą STASĮ
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liudime jo skausmingoje valandoje.

Giedrė ir Stasys Milai
Kristina ir Romas Špokai

A.†A. SOFIJAI VADOPALAITAI – RUKŠIENEI

Vokietijoje mirus, jos seserį, mielą IRENĄ VADO-
PALAITĘ, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liudime.

Vadopalų šeima

A.†A. SOFIJA SLIVINSKIENĖ – GALDIKAITĖ

Mirė 1997 m. rugsejo 19 d., 5:30 v.v., sulaukusi 78 metų.
Gimė Lietuvoje, Kretingoje. Amerikoje išgyveno 37 metus.

A.†A. ALBINAS SLIVINSKAS

Mirė 1997 m. rugsejo 21 d., 6:10 v.r., sulaukęs 81 metų.
Gimė Lietuvoje, Marijampolėje. Amerikoje išgyveno 37 metus.

Gyveno Burbank, IL. Anksčiau gyveno Marquette Parke. Liūdi: sūnus Romas Slivinskas, marti Juratė, dukte Virginia Kankus, zentas Romas, anūkai Danutė Emery su vyru Shawn; Robert Kankus, Rita Kankus, Edward Slivinskas, Andrea Kankus, proanūkai Ashley ir Megan Emery ir kiti gimines ir pažįstami.

Vietoje gelii, prašome aukoti Lithuanian Mercy Lift. Abu velioniai bus pašarvoti trečiadienį, rugsejo 24 d. nuo 2 v.p. iki 9 v.v. Petkus-Lemont koplyčioje, 12401 S. Archer Ave., netoli Derby Road, Lemont.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsejo 25 d. 9:30 v.r. bus atlydėti iš koplyčios į Pal. Jurgio Matulaičio Misijos bažnyčia, kurioje 10 v.r. bus aukojamos šv. Mišios. Po to bus palaidoti šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Liūdi: vaikai, anūkai, proanūkai.

Donald A. ir Donald M. Petkus. 800-994-7600.

A.†A. Dr. DANGUOLĖ SURANTIENĖ – STANKAITYTĖ

Netikėtai iškeliavo Amžinybėn 1997 m. rugsejo 22 d.,
sulaukusi 76 metų.

Gimė Lietuvoje, Šakių apskrityje. Gyveno Rockford, IL.
JAV-jose išgyveno 47 metus.

Giliame nuliūdime liko vyras Stasys Surantas ir gimines. Velionė Danguolė priklausė daugeliui lietuviškų organizacijų, taip pat American Medical Association, American Anesthesiology Association, Amerikos Lietuvių gydytojų sąjungai; buvo ilgametė narė ir remėja Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus.

Laidotuvės įvyks penktadienį, rugsejo 26 d. iš Šv. Petro ir Povilo bažnyčios, 617 Lincoln Ave., Rockford, IL. Atsiveikimas su velione toje bažnyčioje nuo 9:30 val. ryto iki 11 val. ryto, kada bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą.

A. Danguolės palaikai bus palaidoti Calvary kapinių mauzoliejuje, Rockford, IL.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir prisiminti velionę Danguolę maldoje.

Nuliūdęs vyras ir gimines

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad š.m. rugsejo 20 d. Vilniuje mirė

A.†A. ROGER ALEXANDER ZILIS

Nuliūdę liko: žmona Danutė, sūnus Richardas,
Stasys ir Audrius, dukte Nelda, anūkai Saulius ir Kena – Saulė. Taip pat daug giminių Lietuvoje ir JAV.

Velionio palaikai bus palaidoti š.m. rugsejo mėn. 26 d. Vilniuje.

DVYLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. MARY ŽIBAS

Minint mūsų mylimos Mamos ir Sesers, kurios netekome
1985 m. rugsejo mėn. 26 d., mirties sukaktį, šv. Mišios už
velionę bus aukojamos š.m. rugsejo mėn. 26 d., 8 val. ryto
Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje.

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose mišiose ir kartu pasimelsti už velionę Mary.

Nuliūdę: dukte Elzbieta ir sesuo Magdalena Erickson.

A.†A. ANTANUI ŠERKŠNIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiant reikiame jo žmonai
VERONIKAI, dukrai LYDIJAI, sūnui ARŪNUI ir
anūkam.

Virginija ir Romas Kankai
Juratė ir Romas Slivinskai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Prelatas dr. Juozas Prunskis, buvęs „Draugo“ redaktorius, Draugo fondo aukščiausio laipsnio **garbės narys**, per Draugo fondą užsakė 18 metinių „Draugo“ prenumeratų į Lietuvą, nuo š.m. spalio mėn. 1 dienos, apmokėdamas 1,800 dol.

Prenumeratas paskyrė savo gimtinės — Daugailių, Antalieptės, Anykščių, Degučių, Dusetų, Kupiškio, Rokiškio, Salako, Tauragnų, Užpalių, Štenos ir Zarasų miestų bibliotekoms; Kauno, Telšių ir Vilniaus kunigų seminarijoms ir trims „Draugo“ negaunantiems vyskupams: Vladui Michelevičiui, Kaune, Juozui Tunaičiui (kartu su vysk. Jonu Boruta) Vilniuje ir Eugenijui Bartuliui, Šiauliuose.

„Draugo“ administracija bei Draugo fondas reiškia didelę padėką prel. dr. Juozui Prunskii, per Draugo fondą labai gausiai remiančiam dienraščio „Draugo“ leidybą ir jo skaitymą Lietuvoje. Tai labai gražus pavyzdys kitiems tautiečiams užprenumeruoti „Draugo“ artimesiems bei savų tėviškių miestų bibliotekoms Lietuvoje.

Lietuvių fondas, Draugo fondo aukščiausio laipsnio **garbės narys**, prie ankstyvesnių 10,000 dolerių įnašų, metiniame „Draugo“ pokylyje vėl įteikė 5,000 dolerių Draugo fondui. Kartu įteikė ir 3,000 dolerių paramą pačiam „Draugo“ dienraščiui. Už taip didelę paramą labai dėkojame Lietuvių fondo valdybai ir tarybai.

T.C.F. National Bank, nauji Standard Federal Bank savininkai, „Draugo“ metinio pokylio proga, Draugo fondui įteikė 1,000 dolerių ir tapo **garbės nariais**. Už gausią paramą nuoširdžiai dėkojame.

„Draugo“ koncertas Los Angeles, CA, įvyks spalio 12 d., 12:30 val. p.p. Per koncerto rengimo komiteto narius galima įsigyti bilietus į koncertą. Be to, bilietų bus galima įsigyti L.A. Lietuvių dienose spalio 4-5 d.

„Kario“ žurnalo, kurį leidžia Lietuvos Krašto apsaugos ministerija, o jį redaguoja Kęstutis Starinskas, naujas — 1997 m. Nr. 7-tas jau pasiekė Čikagą. Jame, kaip paprastai telpa nemaža Lietuvos karinių gyvenimą liečiančių straipsnių ir nuotraukų. Žurnalas turi 32 puslapius plius spalvotus viršelius. Jis platinamas ir užsienyje. Čia jį galima užsakyti per atstovą Edvardą Šulaitį, 1330 S. 51 Ave., Cicero, IL 60804. Žurnalas vis sulaukia daugiau skaitytojų ir remėjų už Lietuvos ribų.

Maironio lituanistinės mokyklos metinio pokylio dalis rengimo komiteto. Iš k. — Loreta Grybauskienė, Pranutė Domanskienė, Irena Bagdady - pirmininkė, Elzėta Lietuvnickienė, Asta Razmienė, Daina Šilionienė, Rima Tamošūnienė. Pokylys vyks šeštadienį, rugšėjo 27 d., PLC didžiojoje salėje, Lemonte.

LSS Vadijų suvažiavimas bus rugšėjo 27 ir 28 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Į vakarienių ir vakaronę, įvyksiančią 27 d., šeštadienį, 6:30 val. vak., Bočių mėnėje, kviečiami visi LSS nariai. Apie dalyvavimą prašoma pranešti iki ketvirtadienio, rugšėjo 25 d., Marytei Utz tel. 708-423-0307.

Pulk. Algis Garsys spalio 5 d., sekmadienį po šv. Mišių, 12 val. kalbės Lemonte, Pasaulio Lietuvių centro, Lemonte, mažojoje salėje. JAV Jūrų pėstininkų pulkininkas Algis Garsys, Lietuvos vyriausybės pakviestas, šiuo metu eina Lietuvos ginkluotą pajėgų generalinio inspektoriaus pareigas, Vilniuje. Jo įdomaus pranešimo išklausti visuomenę kviečia Illinois lietuvių respublikonų lyga.

Dėmesio, dėmesio. Prime name, kad Pal. Jurgio Matulaičio misijos pietūs jau ateinančią sekmadienį, rugšėjo 28 d., 12 val., Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Pasukėkite paskambinti ir užsakyti vietas, nes reikia žinoti, kiek pagaminti maisto, kad užtektų visiems. Skambinti Ramintai Sinkienei 630-243-0467 arba Onai Abramaitienei 630-257-6675. Kviečiame atvykti arčiau susipažinti, pabendrauti, paremti misiją ir prisidėti prie jos palaikymo.

ALTo Čikagos skyriaus valdybos ir tarybos posėdis šaukiamas rugšėjo 26 d., penktadienį, 1 val. p.p., ALTo centro valdybos patalpose Jaunimo centre. Visi kviečiami dalyvauti, nes bus svarstomi labai aktualūs ALTo skyriaus reikalai, be to, naujos valdybos pirmininkės pareigų perdavimas. Atskiri pakvietimai į posėdį nebus siunčiami.

Štai tie laimingieji! „Draugo“ pokylyje, vykusiame sekmadienį, rugšėjo 21 d., Martiniuko salėje, buvo traškiai laimingieji bilietai. Pirmąsias dovanas laimėjo šie asmenys: 100 dol. — A. K. Grina, Bensenville, IL; 150 dol. — A. Koncė, San Francisco, CA; 200 dol. — J. Rudzevičius, Los Angeles, CA; 250 dol. — Zofija Ripskis, Evergreen Park, IL; 300 dol. T. Varanka, Clarendon Hills, IL; 500 dol. — D. Venkutė, Los Angeles, CA. Sveikiname laimėjusius. Jiems laimikiai bus netolimoje ateityje pasiūsti.

Amerikos Lietuvių tarybos 57-tasis metinis suvažiavimas vyks š.m. spalio 25 d., šeštadienį, Jaunimo centre, Čikagoje. Platesnės informacijos teikiama ALTo tel. 773-434-2040, o suvažiavimo datai artėjant, bus skelbiamos spaudoje.

Laivas „Spirit of Chicago“ — didelis didelis, ir Lietuvos liginėms traukumai dideli dideli, todėl Lithuanian Mercy Lift šiame laive rengia puotą, pavadintą „Vilties vėjų“ vardu š.m. spalio 4 d. Gautas pelnas bus skiriamas šelpti liginėms. Vietas rezervuoti skambinkite Marytei tel. 708-442-8297.

PIRMOJI LIETUVIŠKOS OPEROS CHORISTŲ REPETICIJA NAUJOKO AKIMIS

Prabėgo vasara. Lietuvoje šimet ji buvo nuostabi. Atvykęs į Čikagą, patyriau, kad čia vasara dar tęsiasi. Jaunimo centras, į kurį maloniai buvau pakviestas pusseserės, nustebe savo elegancija, tvarkingumu ir kultūra. Štai čia aš pasijutau tikru lietuviu, gerbiančiu savo tautos praeitį, dabartį ir ateitį. Visuose Jaunimo centro skyriuose ir mane padvelkė lietuvių arių kultūra ir tikyba, tikėjimas šviesia Lietuvos ir lietuvių ateitimi, vidiniu lietuvių dvasiniu grožiu, rimtumu ir pasišventimu kultūriniais dalykais. Po sudėtingos praėjusio sezono operos „Marta“, šimet laukia gan įdomus pastatymas: Johann Strauss operetė „Čigonų baronas“. Įdomu buvo stebėti besirenkančiųjų ir repeticiją, pirmąjį šiais metais, operos choristų veidus: energingi, zvalūs, pasitempę, gerai pailšę, nugairinti atostogų saulės ir vėjo. Žodžiu, susirinko, kiek supratau, visi; stebino susiklausymas, punktualumas, draugiškumas. Džiugus Lietuvių operos choro pirmiškio Vaclovo Momkaus pasveikinimas ir geri palinkėjimai įveikti naują aukštumą Lietuvių operos repertuare, t.y. operetę „Čigonų baronas“.

Visi choristai buvo supažindinti su pagrindinių vaidmenų atlikėjais; iš kurių penktas bus pakviesti iš Vilniaus. Dar kelios informacijos ir, pasiskirstę patalpomis, pradėjome repeticiją. Koncertmeisterio Manigirdo Motekaičio mostas — ir pasigirdo pirmieji „Čigonų barono“ garsai. Tiesa, dar buvau maloniai nustebinamas, kad kiekvienam choristui buvo įteiktas „Čigonų barono“ gražiai, meniškai apipavidalintas ir aiškiai išspausdintas choro partijos gaidos. ...Balsai pilni energijos, sąskambiai, intonacija, tembras, viskas puikiai dera, visi geranoriškai nusiteikę, nepaisant, kad nekuri choristai jau garbama amžiaus, bet atsidavę pamėgtam dainavimo žanrui visa širdimi, visa siela, aš tai

Programą vedė Elena Sirutienė kviesdama paskaitininką dr. P. Kisielių, iškėlė jo nuopelnus lietuviškai visuomenei, jo pasiukojimą artimui ir meilę Lietuvai. Ne veltui jis savo gerbėjų ir pacientų vadinamas „angelu“. Nors jau atšventė 80-ties metų jubiliejų, visuomeninės ir mediciniškos veiklos nenutruokė.

Dr. Petras Kisielis, padėkojęs Elenai Sirutienei už gražų jo pristatymą, pastebėjo, kad jis gal nevertas jam priskaitomų nuopelnų. Sakėsi esąs pasiryžęs kalbėti apie Vytauto Didžiojo pas-

sakau nebe priežasties; jų dainavimo stazas jau virš keturiasdešimt metų! Teko, maloniai sutikus choristams ir vadovybei, man taip pat šiek tiek padainuoti. Nors tokiam „amplui“ ir nebuvau pasiruošęs, bet pasistengiau nusugadinti bendro vaizdo. Šiek tiek susidainavus, buvo pakviestos moterys ir dirigento Alvydo Vasaičio energingai išsivaizduojamai batutai mostelėjus, prasidėjo bendra tikroji repeticija. Maestro Alvydas Vasaitis suvaidins svarbų vaidmenį šiame spektaklyje, kaip jis sugebėjo padaryti ir praėjusiuose operų spektakliuose.

Repeticija baigėsi, bet niekas neišsiskirstė, visi susirinko pasidalinti vasaros atostogų išpuzdžiais, pabendrauti, pasivašinti. Aidedo linksmas juokas, ir vėl suskambėjo daina. Na kaip lietuvis be dainos! Daina — tautos dvasios pasireiškimas. Kur ji besikambėtų: ar Amerikoje, ar Sibire, ar Toliuojoje Brazilijoje, ji visur turi vieną uždavinį: kelti lietuvių dvasią, stiprinti jo sielą, sveikinti Čikagos lietuvių, aciu Jums už dainą, už šiltą žodį, už draugiškumą ir gerus palinkėjimus, sėkmės naujume pastatyme — Johann Strauss operetėje „Čigonų baronas“, nekantriai lauksime premjeros.

Jonas Jucaitis TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS „SEKLYCIOJE“

Lietuviams rugšėjo mėnuo labai reikšmingas, nes švenčiame dvi svarbias šventes: Marijos pasirodymas Lietuvos piemenėliams Šiluvoje ir Vytauto Didžiojo pastangos rugšėjo 8 dieną karūnuoti Lietuvos valstybės karaliumi. Vyresnio amžiaus žmonėms, gyvenantiems Marquette Parke apylinkėje, „Seklycios“ patalpose buvo suruoštas Tautos šventės minėjimas. Iškėlimui praeitį įvykių ir jų svarbą Lietuvai, buvo pakviestas dr. Petras Kisielis. Muzikinę dalį atliko Algimantas Barniškis.

Programą vedė Elena Sirutienė kviesdama paskaitininką dr. P. Kisielių, iškėlė jo nuopelnus lietuviškai visuomenei, jo pasiukojimą artimui ir meilę Lietuvai. Ne veltui jis savo gerbėjų ir pacientų vadinamas „angelu“. Nors jau atšventė 80-ties metų jubiliejų, visuomeninės ir mediciniškos veiklos nenutruokė. Dr. Petras Kisielis, padėkojęs Elenai Sirutienei už gražų jo pristatymą, pastebėjo, kad jis gal nevertas jam priskaitomų nuopelnų. Sakėsi esąs pasiryžęs kalbėti apie Vytauto Didžiojo pas-

tangas apsvainikuoti karaliaus karūna. Buvo iškelti du tragiški įvykiai, siekiant karaliaus vainiko. Pirmasis Lietuvos valdovas — Mindaugas, apsikrikščijęs ir vainikuotas karališka karūna, neilgai te galėjo valdyti. Savo tautos sąmokslininkų buvo nužudytas.

Po Mindaugo karūnavimosi praėjo arti 200 metų, kol kitas Didysis Lietuvos kunigaikštis — Vytautas, ryžosi tapti Lietuvos karaliumi. Bet šis jo siekis buvo sužlugdytas lenkų ir paties Jogailos, kuris visokiais būdais bandė nušalinti Vytautą. Vytauto vainikavimas Lietuvos karaliumi turėjo vykti rugšėjo 8 dieną, bet lenkai sulaukė pasiuntinius vežusius karūną nuo Vokietijos imperatoriaus. Po šios nesėkmės buvo bandoma antrą kartą gauti karūną, bet ir vėl lenkai pastojosi pasiuntiniams kelia, sumušę juos, karūną atėmė. Taip pat melagingai apskundė Vytautą popiežiumi. Nepaisant šių nesėkmių, Vytautas nesiliovė siekęs tapti Lietuvos karaliumi. Jogailai ir Vytautui jojant iš Vilniaus į Trakus, Vytautas nukrito nuo arklio ir susižeidė. Pasirgęs 10 dienų mirė. Žinant Jogailos, lenkų didikų ir kitų Vytauto priešų norą nušalinti Vytautą, tuometinis lenkų istorikas rašė, kad Vytauto kritimas nuo arklio buvo suorganizuotas, o pats Vytautas buvęs nunuodytas. Taip ir baigėsi Lietuvos valdovo noras atsikratyti lenkų ir tapti nepriklausomu, tampant Lietuvos karaliumi.

Žvelgiant į tolimą praeitį, artimesnę praeitį ir dabartį galime pastebėti lenkų norą valdyti ir nutautinti Lietuvą. Lietuviai, kur tik begyventų, turi kovoti prieš šias lenkų užmačias, baigę savo pranešimą dr. P. Kisielis. Po 15 minučių pertraukos muzikas-dainininkas Algimantas Barniškis atliko dainų pyne. Jis padainavo: „Taip gražiai augino“, „Mano tėvynė - gintaro žemė“, „Giminės mes esam“, „Vasaros vakaras“, „Dievo dovana — laisvė Lietuvai“, „Žemė Lietuvos, ažuolai žaliuos“, „Brangiausios spalvos mums — geltona, žalia ir raudona — tai mūsų vėliava“, už kurią partizanai ir kiti kovotojai žuvo miškuose, Sibiro vergų stovyklose ir kankinimų kameroje. Patriotinių dainų ciklas buvo užbaigtas visų mėgiama daina — „Pušėle“. Šis susirinkimas ir minėjimas buvo pradėtas Lietuvos himnu.

Popietę dar pajavirino Boleslovas Palutis, savo sukurtolemis eilėmis apie Vytautą, jojantį ant balto žirgo, rankose laikantį didelį kalaviją. Jonas Žebrauskas, nuolatinis popiečių lankytojas ir keletas po Lietuvą, savo kalboje apibūdino Algimantą Barniški, kaip prilygstantį senovės vaidilomams. Daugelis lankytojų atvyksta

į „Seklycią“ ne tik ką nors naujo išgirsti, bet ir pabendrauti su pažįstamais, bičiuliais ir kartu paragauti „Seklycios“ išradimų virėjų pagaminto maisto. „Seklycia“ tampa išsiblaškymo vieta nuo kartais slegiančios namų vietatvės.

Ant. Pauzuolis

PANEVĖŽIEČIAI SIUNČIA KNYGAS

Panevėžio miesto viešosios bibliotekos direktorė L. Vaitiekaitienė, atsiuntė padėkos laišką panevėžiečių klubui už gautą Lietuvių enciklopediją ir kitas knygas. Balandžio mėn. klubo pusmetiniame susirinkime, P. Peleckio iniciatyva, susirinkimo narių piritimu, buvo nupirka Lietuvių enciklopedija ir su suakotomis knygomis susidarė 182 svarų siunta. Pasiuntimo išlaidoms padengti L. Vaitiekaitienė paaukojo 20 dol., kiti po mažiau. Norėdami, kad knygos tikrai gautų Panevėžys, pasiuntėme per „Transpak“ siuntinių įstaigą. Ne visos nusiųstos knygos yra tokios, kokių pageidauja Lietuvoje bibliotekos, tad kilo mintis kreiptis į panevėžiečius, prašant paaukoti vertingesnių knygų, kurių jau nėra pas platintojus.

Jeigu pereiname susirinkime padarėme „gerą darbą“, todėl dabar per metinį susirinkimą negalėtumėm ką nors panašaus padaryti? Susirinkimas įvyks lapkričio mėn. Lauksime pasiūlymų.

V. Paliulionis

„Geriausieji linkėjimai“ mūsų visų mėgiamam „Draugo“ dienraščiui. Visada kiekvieną dieną laukiame jo. Laukiame žinių iš Lietuvos. O taip pat žinių iš plataus pasaulio, iš mūsų gyvenimo — iš „Aplink mus“. Laukiame „Draugo“ kalendoriaus su lietuviškais vardais. Laukiame kalėdinių kortelių.

„Draugo“ skaitytojas iš Detroito

MK SIMPOZIUMO RENGĖJAI KVIEČIA IR LAUKIA

Birutė Jasaitienė, JAV LB Socialinių reikalų komiteto pirmininkė, nors būdama ir labai užsiėmusi plačia visuomenine bei karitatyvine veikla, neatsisakė talkinti ir Mokslų - kūrybos simpoziumo organizaciniam komitetui, apsiimdama dar vienas nelengvas ir nedėkingas lešų telkimo komisijos pirmininkės pareigas.

Birutės iniciatyva išsiuntinėti lietuvių visuomenei laiškuo neliko be atgarsio. MK simpoziumo organizacinio komiteto posėdyje paklausta Birutės, kaip sekasi aukų telkimo vėjus, liūdnei šyptelėjusi pridūrė: „Sekasi, tie, kurie aukoja visiems, prisimena ir simpoziumą, galbūt ne vienas ir pats asmeniškai yra dalyvavęs ankstesniuose renginiuose. Tačiau būtų gražu, kad atsilieptų ir daugiau. Žinia, šiuo metu prašanciu yra daug. Tie, kurie aukoja, siunčia, turbūt, visiems prašantiems, kiek išgalėdami. Norėtusi išjudinti ir tuos, kurie vis dar atidėlioja pasiūsti vokelį su auka, o galop ir pamiršta, pakol viskas praeina. Tad laukiame atsilepimo iš tų, kurie, kad ir mažesnės aukos dar neatsiuntė“.

Tikėkime, kad išgirs Birutės kreipimąsi visi, kuriuos pasiekė jos išsiuntinėti laiškuo, o gal atsileps ir tie, kurie nebūtų dėl kokios priežasties to laiško gavę. Jūsų MK simpoziumui skirta auka Birutės pasiekis šiuo adresu: Lithuanian Human Services, 2711 W 71st Street, Chicago, IL 60629. Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių, ID No. 36-2934439. Čekį rašyti „Lithuanian Symposium“ vardu.

MK simpoziumo rengėjai laukia paramos, o taip pat ir jūsų patį dalyvavimo X Mokslų ir kūrybos simpoziume Padėkos dienos savaitgalį Čikagoje. Atsilankiusių laukia įvairi, visus dominanti programa.

Juoz. K.

Sol. Vaidas Vyšniauskas (kairėje) kartu su sol. Virgilijum Noreika dalyvavo koncerte 1996 m. gegužės mėn. Maria aukšt. mokyklos auditorijoje. Pradėdamas š.m. spalio 4 d. Vaidas koncertuos „Draugo“ laubai, kartu su sol. Austra Cienaitė ir pianiste Eugenija Kupryte. Bilietai — „Draugo“ administracijoje ir „Seklycioje“.

SKELBIMAI

x Siuntiniai, pinigai į Lietuvą per **TRANSPAK**, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 773-638-1050. (sk.)

x **Adolfas ir Agnė Armaliai**, St. Pete Beach FL, globoja Lietuvoje du našlaičius. Prašedami globą kitiems metams, atsiuntė \$300. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk.)

x **M.K. Čiurlionio Galerijos** kolekcijos leidinio pristatymas ir galerijos 40 metų sukaktis bus paminėta **sekmadienį, rugšėjo 28 d., 3 val. p.p. Jaunimo centre**. Tuo pačiu metu bus rinkinių kolekcijos darbų paroda. Visi kviečiami dalyvauti. (sk.)

x **NAMAMS PIRKTI PALIUS**, St. Pete Beach FL, globoja Lietuvoje du našlaičius. Prašedami globą kitiems metams, atsiuntė \$300. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk.)